

GŁOS

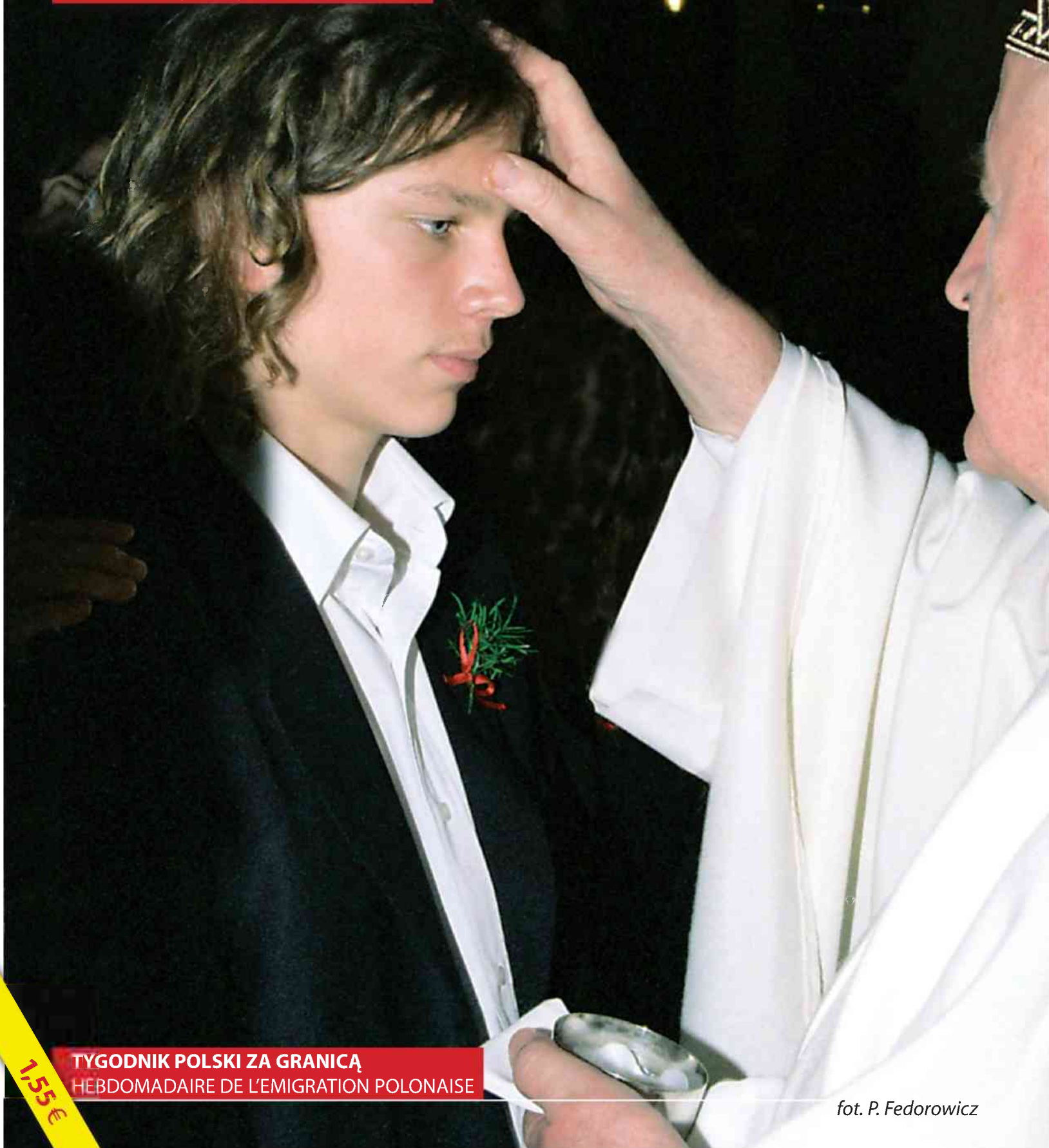
KATOLICKI

VOIX CATHOLIQUE

Nr 23/2011 (2414) Rok LIII 12.6.2011

**Tchnij moc, tchnij miłość
i przenikaj życie me.**

Uroczystość Zesłania Ducha Św.

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

fot. P. Fedorowicz

Polski wywiad we Francji i Koloniach

Bogdan Usowicz

Mieczysław Z. Rygor Słowikowski, „W tajnej służbie. Jak polski wywiad dał aliantom zwycięstwo w Afryce Północnej”. Poznań 2011. Wydanie II. Dom Wydawniczy Rebis. Stron: 565. Cena: 59,90 PLN.

Korzystając z wakacyjnych podróży do Polski warto odwiedzić księgarnię i spytać o wspomnieniową książkę Mieczysława Słowikowskiego „W tajnej służbie”. Nosi ona podtytuł – „Jak polski wywiad dał aliantom zwycięstwo w Afryce Północnej”, który sporo mówi o jej treści. Akcja książki obejmuje jednak i okres tuż po klęsce Francji, kiedy to autor zajmował się organizowaniem dróg przerzutowych polskich żołnierzy z tego kraju do Anglii. Działalność wywiadowcza była wówczas marginesem jego pracy. Od lipca 1940 do maja 1941 siatce zorganizowanej przez majora Słowikowskiego udało się wyekspediować przez Hiszpanię i Afrykę Północną do dalszej walki z Niemcami 2,5 tysiąca naszych żołnierzy. Terenem jego działań była m.in. Tuluza i Marsylia.

W 1941 roku Mieczysław Słowikowski staje na czele polskiej siatki wywiadowczej (ekspozytura Rygor) we francuskiej Afryce Północnej. Opowiada o tym druga część książki. Podobnie, jak w opisywanej już kilkakrotnie na łamach „GK” działalność sieci wywiadowczej F2, szefami siatki północno-afrykańskiej byli Polacy, ale w jej skład wchodziło wielu Francuzów – funkcjonariuszy policji, wojskowych, urzędników, czy biznesmenów. Sam Słowikowski korzystał tu właśnie z „przykrycia” biznesmena i nawet założył pierwszą w Algierii fabrykę produkującą płatki owsiane. Był to zresztą jeden z nielicznych przypadków w historii wywiadu, kiedy to uboczna i kamuflująca szpiegostwo działalność gospodarcza przynosiła spory zysk. Warto dodać, że na informacjach dostarczanych do Londynu, a później także do ambasady USA, opierała się aliancka operacja „Torch”, czyli zajęcie Afryki Północnej w listopadzie 1941 roku. Nic dziwnego, że Brytyjczycy uszanowali szefa ekspozytury polskiego wywiadu orderem The Most Excellent Order of the British Empire stopnia oficerskiego. Jak pisze autor, „było to pierwsze w tym czasie tak wysokie odznaczenie oficera polskiej armii lądowej”. Amerykanie wręczyli majorowi Słowikowskiemu oficerski Legion of Merit.

Trzecia część książki dotyczy działalności ekspozytury wywiadu „Rygor” już po lądowaniu aliantów „w łączności z wywiadami francuskim, amerykańskim i angielskim. Zaczynają się wówczas pierwsze przygotowania do rozszerzenia siatki polskiego wywiadu na Włochy, które stały się kolejnym etapem alianckiej ekspansji.

Ostatecznie polska działalność sieci wywiadu ustała we wrześniu 1944 roku. Słowikowski wyjechał do Anglii. Zostanie zdemobilizowany w 1947 roku. Osiadł wówczas na stałe w Londynie, gdzie spędził resztę życia. W 1964 roku został awansowany na pułkownika, a w 1972 roku na generała brygady. Od 3 czerwca 1971 do 14 lipca 1972 roku był ministrem informacji i dokumentacji w wychodzącym rządzie Zygmunta Muchniewskiego. Zmarł w 1989 roku w stopniu generała brygady. Posiadał także polskie odznaczenia, m.in. – Krzyż Komandorski z Gwiazdą OOP, pięciokrotnie Krzyż Walecznych i Krzyż Niepodległości.

Autor, dość kokieteryjnie, pisze, że jego „wspomnienia pod tytułem „W tajnej służbie” nie są powieścią szpiegowską. Nie ma w nich opisów fantastycznych przygód, ani fascynujących miłostek w rodzaju Maty Hart”. Rzeczywiście nie ma, ale książkę czyta się, przystawiającym jednym tchem. Życie, nie po raz pierwszy, okazuje się ciekawsze od niejednej fabuły. Mamy tu opisy wpadek i zwycięstw, cichej, ale momentami sensacyjnej walki na najbardziej tajemnym froncie wojny. Mamy tu też potwierdzenie, że wkład polskiego wywiadu w zwycięstwo alianckie był znacznie większy, niż przywykło się to przyznawać. Po kapitulacji Francji, to Polacy jako jedni z pierwszych podnieśli tu sztandar buntu przeciw okupantowi. W momencie kiedy olbrzymia większość uznawała legalność rządu Vichy, Polacy pozostawali jedynym sojusznikiem Londynu. Dzia-

łali w samej Francji, ale także w jej koloniach. Kiedy Amerykanie zapoznali się z pierwszymi raportami siatki „Rygor”, jakością otrzymanych informacji byli wręcz zdumieni.

Książka zawiera nie tylko historię zmagania wywiadu, ale też codzienne życie francuskich kolonii, wartościowe literacko opisy ówczesnego Algieru, Marrakeszu czy Casablanca. Jest tu także pokazane „codzienne” życie szpiega, który prowadzi przecież na zewnątrz prawie normalne życie.

Trzeba dodać, że nie byłoby tu wywiadowczego sukcesu „Rygora” bez gen. Słowikowskiego, który był po prostu „fachowcem”. Swoją karierę wojskową zaczynał jeszcze w POW (Polska Organizacja Wojskowa). W maju 1919 roku rozpoczął służbę w 36 Pułku Piechoty Legii Akademickiej, gdzie dowodził kompanią, a następnie batalionem. Awansowany na

porucznika piechoty w czerwcu 1919 roku. Walczył w wojnie polsko-bolszewickiej, a od września 1923 do października 1925 roku był słuchaczem Wyższej Szkoły Wojennej. Do kwietnia 1926 roku pracował w Oddziale IV Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, później w Referacie Mobilizacyjnym Dowództwa Okręgu Korpusu Nr I w Warszawie. Do stopnia kapitana awansowany 1 stycznia 1928 roku. W 1934 roku odbył staż w 20 Pułku Piechoty w Krakowie. W czerwcu 1934 roku został przeniesiony do Korpusu Ochrony Pogranicza i wyznaczony na stanowisko szefa sztabu Brygady KOP „Wilno”. Awansowany na majora w 1936, rok później objął kierownictwo sztabu Brygady KOP „Grodno”. W 1937 r. rozpoczął pracę dla Oddziału II Sztabu Generalnego, zajmującego się wywiadem zagranicznym. Wyśłano go na placówkę do Kijowa, gdzie znajdował się Konsulat RP przy tzw. Ukraińskiej Republice Socjalistycznej. Tam zastała go wojna. 21 września został przez Sowieców aresztowany. Wypuszczony po 8 dniach, wraca do konsulatu, ale już 3 października, wraz z całą obsadą placówki, zostaje przewieziony do Moskwy. Mołotow twierdził, że wraz z upadkiem państwa nie istnieje już także ambasada RP, a jej personel nie ma żadnych praw dyplomatycznych. Jak pisze Słowikowski, u dziekana korpusu dyplomatycznego wstawił się za polskimi dyplomatami ambasador Włoch, który przyjaźnił się z polskim ambasadorem Grzybowskim. Tutaj trzeba dodać, że owym dziekanem korpusu w Moskwie był szef placówki Niemiec – hr. Schulenberg i on to dopiero wywarł odpowiedni wpływ na Mołotowa, by Polacy mogli opuścić Związek Sowiecki z zachowaniem przywilejów dyplomatycznych. Wraz z innymi dyplomatami, Słowikowski jedzie przez Finlandię do Paryża.

ciąg dalszy na str. 11.

Telegram z... radarem

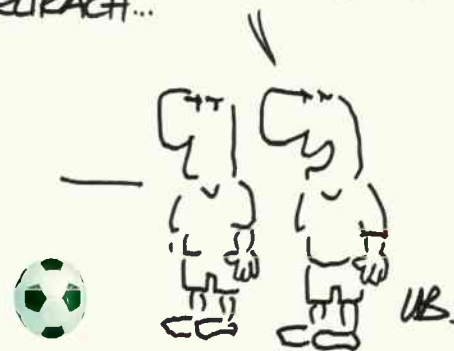

Mam mieszane uczucia, jak widzę na drodze bezdusznego, bezmyślnego radar... automatycznego. Z jednej strony każdy sposób tu jest dobry, tylko powstrzymać różnorodnych „bezmózgowców” bez tu yobraźni, którzy są autentycznym zagrożeniem dla innych uczestników ruchu. Z drugiej strony wiem, jak trudne było utrzymywanie bez przerwy dozwolonej prędkości do jednego kilometra a później

jeszcze przypadkowa utrata formy i punktów w prawie jazdy, praktycznie za... niewinność. Na dodatek dobre obywatelskie samopoczucie zakłóca nam, mocno obłudne, chowanie się radarowych „wyrw-j-groszy” za interes: poleczny i bezpieczeństwo na drogach. Tymczasem tak na prawdę chodzi głównie o dodatkową... „skasę”. Podobnie jak w przypadku aktywności paliwa czy plaży za autostradą, idzie jeszcze jeden ukryty podatek, o zdarcie z nas ostatniego euro. No bo przecież w walce z p. jakimiś narkomanami za kierownicą – którzy są przecież równie niebezpieczni dla bezpieczeństwa na drogach – nasza dzielna R. publika już takich spektakularnych sukcesów nie ma, a nawet... przeciwnie. Nie w. pomnę tu nawet o... autorach coraz częstszych rozbić, złodziejstwa wszelkiej maści jak i groźnego, pełnego rezygnacji i bandytyzmu, którzy cieszą się jakby: porządkiem i zrozumiałości, że nie powiedziecie bezkarności. Na nich dotąd żądających radarów, jakoś nie tu myślenie, nie w. pominięcie o stosowaniu bardziej konkretnych metod.

P.O.

-PODOBNO DECYZJA JUŻ ZAPADŁA.
JESLI STADIONY NIE BĘDĄ
GOTOWE, MECZE ODBĘDĄ SIĘ
NA ORLIKACH...

rys. Leszek Biernacki

PRZED EURO 1012

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Bierność czy zaangażowanie? – str. 5
- | Zakaz z lukami – str. 10
- | Pas de rue pour Rosa – str. 11
- | Przy komputerach – str. 14

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

Bez sentymentów czyli Obama w Polsce

Jerzy Klechta

Polacy od dziesięcioleci darzą Amerykę gorącym uczuciem. Od XIX w. polska biedota szukała za Wielką Wodą lepszego życia i je tam znajdowała. W latach zaborów i wojen oraz w czasach komunistycznych była niedoścignionym symbolem wolności. Amerykanie nigdy nie zapomnieli o bohaterach walk o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Tadeusz Kościuszko jest tam najbardziej uznanym Polakiem. Pierwszy prezydent USA George Washington w dowód szacunku, ściągnął z palca pierścien i wsunął go na palec Polaka. Kościuszko w czasie wojny o niepodległość Ameryki budował forty i wykazał się godną pomników strategią wojskową.

Najbardziej propolskim prezydentem USA był Woodrow Wilson. Jego 14 punktowy program był podstawą traktatu wersalskiego (1918 r.). Punkt 13 mówił o niepodległości Polski. Wilson był przyjacielem Ignacego Paderewskiego. Za 70 lat jego śladami – w innych oczywiście warunkach międzynarodowych – poszedł Ronald Reagan. Wspart ruch solidarnościowy w Polsce i obok Jana Pawła II, był na arenie światowej głównym rzecznikiem dążeń Polaków do uniezależnienia się od Moskwy.

Tuż po zakończeniu II wojny światowej Warszawę odwiedził gen. Dwight Eisenhower, naczelny dowódca alianckich sił zbroj-

nych. Aczkolwiek było to już po ustaleniach jaltańskich, oddających Polskę w orbitę wpływów Stalina, Polacy przyjmowali amerykańskiego generała, późniejszego prezydenta (od 1953 r.), jako wyzwoliciela. Do pierwszej oficjalnej wizyty prezydenta USA w Polsce doszło za czasów Gierka. Nixon przyjechał 1 czerwca 1972 r., przypadając wtedy święto Bożego Ciała, wierni stworzyli liczną grupę witających. Richard Nixon rozpoczął tzw. politykę odprężenia z Moskwą, którą ostatecznie przejął Ronald Reagan. W lipcu 1975 r. przybył prezydent Gerald Ford, który sprzedał Gierkowi licencję na produkcję telewizorów kolorowych, co władze PRL uznały za wielki sukces.

ciąg dalszy na str. 10

ZAPRENUMERUJ „Głos Katolicki”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

□ Rok (56,60 €) □ Pół roku (30,30 €) □ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) □ Miesięc (5 €) □ PDF/e-mail (49,90 €)

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

KUPON
PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

Zesłanie Ducha Świętego

PIERWSZE CZYTANIE

Dz. 2,1–11

Czytanie z *Dziejów Apostolskich*

Kiedy nadszedł dzień Pięćdziesiątnicy, znajdowali się wszyscy razem na tym samym miejscu. Nagle spadł z nieba szum, jakby uderzenie gwałtownego wiatru, i napełnił cały dom, w którym przebywali. Ukazały się im też języki jakby z ognia, które się rozdzieliły, i na każdym z nich spoczął jeden. I wszyscy zostali napełnieni Duchem Świętym, i zaczęli mówić obcymi językami, tak jak im Duch pozwalał mówić. Przebywali wtedy w Jerozolimie pobożni Żydzi ze wszystkich narodów pod słońcem. Kiedy więc powstał ów szum, zbiegli się tłumnie i zdumieli, bo każdy słyszał, jak przemawiali w jego własnym języku. Pełni zdumienia i podziwu mówili: „Czyż ci wszyscy, którzy przemawiają, nie są Galilejczykami? Jakżeż, więc każdy z nas słyszy swój własny język ojczysty? – Partowie i Medowie, i Elamici, i mieszkańcy Mezopotamii, Judei oraz Kapadocji, Pontu i Azji, Frygii oraz Pamfilii, Egiptu i tych części Libii, które leżą blisko Cyreny, i przybysze z Rzymu, Żydzi oraz prozelici, Kreteńczycy i Arabowie – słyszymy ich głoszących w naszych językach wielkie dzieła Boże”.

DRUGIE CZYTANIE

1 Kor 12,3b–7.12–13

Czytanie z Pierwszego Listu św. Pawła Apostoła do Koryntian
Bracia: Nikt nie może powiedzieć bez pomocy Ducha Świętego: „Panem jest Jezus”. Różne są dary taski, lecz ten sam Duch; różne też są rodzaje postugiwania, ale jeden Pan; różne są wreszcie działania, lecz ten sam Bóg, sprawca wszystkiego we wszystkich. Wszystkim zaś objawia się Duch dla wspólnego dobra. Podobnie jak jedno jest ciało, choć składa się z wielu członków, a wszystkie członki ciała, mimo iż są liczne, stanowią jedno ciało, tak też jest i z Chrystusem. Wszyscyśmy, bowiem w jednym Duchu zostali ochrzczeni, aby stanowić jedno ciało: czy to Żydzi, czy Grecy, czy to niewolnicy, czy wolni. Wszyscyśmy też zostali napojeni jednym Duchem.

EWANGELIA

J 20,19–23

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Wieczorem w dniu zmartwychwstania, tam gdzie przebywali uczniowie, drzwi były zamknięte z obawy przed Żydami. Przyszedł Jezus, stanął pośrodku, i rzekł do nich: „Pokój wam!”. A to powiedziawszy, pokazał im ręce i bok. Uradowali się, zatem uczniowie, ujrawszy Pana. A Jezus znowu rzekł do nich: „Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam”. Po tych słowach tchnął na nich i powiedział im: „Weźmijcie Ducha Świętego. Którym odpuszczacie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane”.

Przyjdź Duchu Święty

Przyjdź Duchu miłości i pokój! Duchu Prawdy, który przenikasz głębokości Boże, żywa pamięci i proroctwo Kościoła, prowadź ludzkość do uznania w Jezusie z Nazaretu Pana chwały, Zbawiciela świata, nie jużże spełnienie dzieł. (bł. Jan Paweł II)

Czy mówiłem dziś: przyjdź Duchu Święty? Czy znam jakąś modlitwę do Ducha Świętego? Zapytasz, po co? Aby wzmocnić wiarę. Wiarę w to, że Bóg jest Ojcem, który troszczy się o moje życie i chce być w nim obecny. Wiarę w to, że kiedy wybieram Jezusa Panem mojego życia będzie miało to sens. Niestety zawężamy dziś działanie Ducha tylko do bierzmowania i wydarzenia Pięćdziesiątnicy. A przecież jest On obecny przy każdym sakramencie; kiedy się spowiadam, przyjmuję komunię, ślubuję miłość, wierność i uczciwość małżeńską. Czy uświadamiam sobie to? Pomaga On mi abym pięknie i pełniej, duszą, sercem i ciałem przeżywał obecność Boga w sakramentach. Aby zdobywał zdolność patrzenia na świat i człowieka oczyma wiary. Umacnia mnie w dobrych natchnieniach i czynach. Przychodzi z pomocą mojej słabej woli, zwłaszcza, kiedy nie umiem albo nie mam siły modlić się. Utwierdza mnie w decyzji mojego powołania i odświeża moje myślenie. Wycisza burze w moim

Jean Restout – Zesłanie Ducha św.

sercu. W swoim czasie daje zrozumienie tego, co mnie spotyka. Łamie serce harde. Uczy rozmawiać z rodzicami. Uczy słuchać z cierpliwością dzieci, młodzież, chorego. Sprawia, że staję się zdolnym kochać i przebaczać. Przypomina obietnice zawarte w Słowie Bożym – abym nie gasił Ducha. Jego działanie przez dary i charyzmaty uzbraja każdego wierzącego. To wszystko niech będzie zachętą, abym szukał z Nim relacji, czytał o darach i uczył się Nimi postugować. Wzywał Go za każdym razem, kiedy biorę do rąk Biblię; kiedy czuję, że za chwilę upadnę, kiedy klękam u stóp konfesjonału. Zapytasz ponownie – po co? Co z tego będę miał? Aby strumienie wody żywej popyłyły z Twojego wnętrza. Abym umiał w każdej chwili historii mojego życia uwielbiać Boga za to, co mnie spotyka i za każdego człowieka. Czy to wszystko? Oczywiście nie. Każdy, kto żyje wg Ducha nie zostaje sam. Staje się żywą częścią konkretnej wspólnoty. Potrzebny jest jednak pewien wysiłek poszukiwania kościoła, księdza, człowieka a w konsekwencji samego Jezusa. Często spotykam się z sytuacją, że wyjeżdżam na wakacje czy do pracy i nie wiem gdzie jest w danej miejscowości wspólnota wierzących. Problem się pojawia, kiedy potrzebne jest zaświadczenie np.: do chrztu i ktoś udaje się do parafii, gdzie otrzymał sakramenty a nie do parafii, gdzie się mieszka czasem od kilku lat.

Duchu św., który nas uczysz pobożności, zmiłuj się nad nami.

Duchu św., źródło radości, zmiłuj się nad nami.

Duchu św., strażniku sumień naszych, zmiłuj się nad nami.

Duchu św., obecny w nas przez łaskę swoją, zmiłuj się nad nami.

Duchu św., dawco mądrości i rozumu, zmiłuj się nad nami.

Duchu św., dawco rady i męstwa, zmiłuj się nad nami.

Duchu św., dawco umiejętności i pobożności, zmiłuj się nad nami.

Duchu św., dawco bojaźni Bożej, zmiłuj się nad nami.

Duchu św., dawco wiary, nadziei i miłości, zmiłuj się nad nami.

Duchu św., natchnienie skruchy i żalu wybranych, zmiłuj się nad nami.

(fragment Litania do Ducha Świętego) □

ks. Robert Wróbel

Bierność czy zaangażowanie?

Jakże często w życiu współczesnego chrześcijanina możemy zaobserwować jego ogromne zniechęcenie, a nawet bierność wobec wielu rodzących się problemów natury społeczno-duchowej.

Przyczyny takiej obojętnej postawy mogą być różne, nieraz trudne do jednoznacznego określenia. Bo nawet wszechobecne media próbują sprowadzić ludzkie myślenie do stwierdzenia, iż postawa dzisiejszego człowieka wierzącego, winna ograniczyć się wyłącznie do tzw. „zakrystii”, a więc niedzielnej Mszy św., prywatnej modlitwy. Skutkiem tego odczuwany jest coraz częściej, brak twórczego zaangażowania i odpowiedzialności katolików, szczególnie tych na Starym Kontynencie, za bieżące sprawy i problemy Kościoła. Zapomina się o tym, że świat potrzebuje nadal ludzi aktywnych w pracy ewangelizacyjnej. Dostaje się bowiem osób biernie przyglądających się wydarzeniom, które rozgrywają się wokół nich np.: w środowiskach ich codziennego życia lub pracy. Nie można pogrążyć się, w chaosie lub obojętności i stawiać się coraz bardziej nieczułym wobec ciągle narastających problemów Kościoła czy społeczeństwa. Niektórym wydaje się, a nawet są o tym przekonani, że wystarczającą odpowiedzią z ich strony na te rodzące się cywilizacyjne problemy jest wyłącznie milczenie lub brak jakiegokolwiek aktywności. Człowiek często zamyka się w swoich czterech ścianach. Jest to oczywiście najłatwiejsze wyjście z tej nieraz krępującej i problemowej sytuacji, ponieważ nie wymaga konkretnego ustosunkowania się do pojawiających się wyzwań.

Tymczasem niezmiennym powołaniem chrześcijanina jest i dziś jego zatroskanie

oraz zaangażowanie na rzecz dobra wspólnego np.: aktywność w sprawach publicznych czy narodowych. Dla człowieka wierzącego celem ostatecznym jest, owszem, jego zbawienie i życie wieczne z Bogiem, jednak nie powinien on w żaden sposób unikać lub uciekać od problemów współczesnego świata. Wiara w Boga nie zwalnia ani nie dyspensuje człowieka wierzącego od jego aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i duszpasterskim. Z chrześcijańskiego punktu widzenia nie można być społecznie biernym, politycznie obojętnym! Powołanie chrześcijańskie realizuje się w różnych sferach życia ludzkiego, zatem ideał świętości przybiera różny wymiar, zależnie od stanu, okoliczności, zdolności, funkcji, czy urzędu. Mówi się np. o pobożnym księdzu, o dobrym lekarzu, prawym polityku, o bezinteresownym społeczniku, uczciwym biznesmenie. Jednak bardzo brakuje nam dziś ludzi, którzy potrafiliby wziąć na siebie odpowiedzialność za tych, którzy są w jakiejś potrzebie lub w sytuacji jakiegoś nieprzewidzianego zagrożenia. Dlatego tak istotne jest zaangażowanie się chrześcijanina w różne sfery naszej egzystencji, zarówno tej społecznej jak i duchowej.

Cieszy fakt, że przy naszym polonijnym czasopiśmie powstaje „Koło Przyjaciół Głosu Katolickiego”, które ma na celu wspieranie naszej działalności wydawniczej. Jesteśmy jedynym, katolickim i polskim tygodnikiem na emigracji i tego rodzaju działalność jest ogromnie dla nas istotna i ważna dla wszystkich rodaków mieszkających i pracujących tu, na

ziemi francuskiej. Warto przy tym przypomnieć, że „Głos” od zawsze mógł liczyć na pełnych poświęcenia, często anonimowych sympatyków i społeczników. Wymienie, choćby tylko paru z tych, którzy już orędują za nami w wieczności, a których, pracując w redakcji, miałem okazję jeszcze tak niedawno osobiście spotykać: śp. panią Teresę Skawińską, śp. panią Zofię Wąsik, śp. pana Wiesława Fudalę.

Trzeba i nam, wspólnie, ponieść to wyzwanie, trzeba przyjąć na siebie konkretne zadania i realizować je w sposób świadomy, biorąc odpowiedzialność za tę ważną sprawę. Doskonałość, świętość nie przychodzi od razu, ale wzrastamy do niej stopniowo i systematycznie. Dążmy do niej, pamiętając, że tylko poprzez poświęcenie i zaangażowanie, jesteśmy w stanie zrealizować zadane nam Boże powołanie.

Ks. Tomasz Sokół

BORDEAUX | Do podejmowania odważnych decyzji, aby zmierzyć się z globalnymi wyzwaniami współczesnego świata, wezwali polityków najbogatszych państw, członkowie koalicji „Religie dla Pokoju”, zebrani w Bordeaux. Nawiązali oni do spotkania przywódców Grupy G8, które odbyło się właśnie w Deauville w północno-zachodniej Francji. Zgodnie z kilkuletnim już zwyczajem działacze największych religii w danym kraju zebrali się w przededniu spotkania polityków, aby zwrócić ich uwagę na religijny i duchowy wymiar problemów światowych. Zwrócili się też do przywódców politycznych z szeregiem propozycji i prośb. Najpierw wezwali do reformy „zarządzania światowego”, aby Grupy G8 i G20 „wpisywały się bardziej formalnie w ramy Narodów Zjednoczonych” oraz aby otwarto drzwi „przed krajami słabiej rozwiniętymi”. Kard. Ricard zaznaczył, że spotkanie na szczycie „Religii dla Pokoju” stanowi imperatyw dla rządów i wspólnot religijnych, aby ponad różnicami, co do tożsamości, misji i możliwości, pracować wspólnie nad problemami wspólnego zainteresowania.

WATYKAN | Ambasador RP przy Watykanie Hanna Suchocka otrzymała tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie. W laudacji, którą wygłosił ks. prof. Józef Krukowski określił ją mianem męża stanu. Wyjaśnił, że „mężem stanu jest polityk bez względu na płeć, który dla dobra wspólnego podejmuje odważne decyzje mające dalekosiężne i pożyteczne skutki w skali

krajowej i międzynarodowej”. Ks. prof. Krukowski podkreślił, że decyzja premier Suchockiej o podpisaniu konkordatu między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą w 1993 r. była bardzo owocna. – Widać to z perspektywy 18 lat, jakie upłynęły od tego wydarzenia. Utrwalił się wówczas model stosunków między autonomicznym państwem a Stolicą Apostolską – model separacji przyjaznej, który jest owocny dla całego społeczeństwa. Kościół i państwo ze sobą współdziałają i nawet współpracują dla dobra wspólnego. Model ten został wpisany do konkordatu i utrwalony w Konstytucji RP, a po wejściu Polski do Unii Europejskiej implicite został potwierdzony w Traktacie Lizbońskim.

WARSZAWA | Koordynowany przez Caritas Polska projekt „Wyjść z szarej strefy” zakłada pomoc w legalnym zatrudnieniu polskich kobiet w Niemczech, jako opiekunek dla osób terminalnie chorych i starszych. Celem współpracy polsko-niemieckiej w ramach Caritas jest wypracowanie modelu skutecznej pomocy kobietom z Polski pracującym w Niemczech, ochrona ich praw pracowniczych oraz praw rodzin zatrudniających i godnej opieki dla osób przewlekle chorych. W ramach projektu zapewnione jest przeszkolenie kandydatki/kandydata w zakresie znajomości języka niemieckiego oraz podstawowych zasad opieki nad osobą starszą. Caritas zapewnia także pomoc przy złożeniu wniosku o pracę oraz poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy. □

Edukacja seksualna po francusku

Jan Kciuk

Nad Sekwaną ukazał się raport rządzącej UMP dotyczący problemu upowszechniania środków antykoncepcyjnych i aborcji wśród nieletnich. Dane są przerażające i obnażają wielkie kłamstwo zwolenników seksualnego wychowywania młodzieży, a właściwie propagatorów antykoncepcji. Okazuje się, że coraz szersza dystrybucja środków antykoncepcyjnych i pigułek poronnych w szkołach (darmowo i anonimowo), wcale nie zmniejsza ilości niechcianych ciąży i dokonywanych aborcji!

W roku 2001 dokonano 11,3 tys. zabiegów aborcyjnych u nieletnich. Od tego czasu zaczęła się we francuskich szkołach wielka akcja rozdawnictwa środków antykoncepcyjnych i propagandy „uświadamiającej”. W 2002 roku rozdano 50 tys. pigułek wczesnoporonnych, a ich ilość rosta co roku, do 300 tys. w 2009. Tymczasem rosta także liczba aborcji. W 2007 było to już 14,5 tys. przypadków. Okazuje się, że na trzy kobiety zachodzące w niechcianą ciążę, dwie deklarowały używanie środków antykoncepcyjnych. Mamy tu do czynienia z paradoksem, bo przy coraz większej dystrybucji owych środków, nie tylko nie udaje się doprowadzić do spadku liczby aborcji, ale te wykazują tendencje wzrostowe.

Wyjaśnienie tego paradoksu jest dość proste. Razem z „pigułkami” i propagandą antykoncepcyjną „techniczyzuje” się seks, rozbudowuje się i banalizuje kulturę śmierci, wmawia się młodym, że korzystanie np. z pigułek poronnych to ich „prawo”. Młodzież zaczyna przeżywanie miłości i inicjacji seksualnej od pigułek i aborcji. Z wychowania seksualnego, sprowadzonego do „techniki” antykoncepcyjnej, zniknęły tematy odpowiedzialności, godności człowieka, miłości, poszanowania życia, wstrzemięźliwości, małżeństwa i rodziny, prokreacji jako celu współżycia.

Wróćmy jednak do raportu. Pomimo sprzeciwu pojedynczych deputowanych Unii, politycy tej partii brną dalej w kierunku wytyczonym przez różne proaborcyjne organizacje „planowania rodziny”. Autorzy raportu proponują np. negocjacje z producentami środków antykoncepcyjnych nad zwrotem z kasy chorych pieniędzy za tzw. „pigułki trzeciej generacji” dla kobiet w wieku 15-20 lat. Będzie to kosztowało podatników około 18,5 mln. euro, ale ma zmniejszyć koszty finansowania przez państwo zabiegów aborcyjnych dla nieletnich. Wycenia się je na 4,1 do 4,9 mln euro. Można się jednak już teraz założyć, że liczba aborcji „dziwnym trafem” i tak nie spadnie... □

Z KRAJU

- Przemiany, które miały miejsce w Polsce w ostatnich 20 latach, czynią z niej przywódcę w Europie, lidera – oświadczył prezydent USA Barack Obama po spotkaniu z prezydentem Bronisławem Komorowskim. Amerykański przywódca odwiedził Polskę.
- Rozmowa prezydenta Stanów Zjednoczonych z rodzinami ofiar katastrofy smoleńskiej odbyła się w nawie głównej katedry polowej i miała charakter prywatny. Zaproszono na nią tylko rodziny poległych wojskowych i rodzinę prezydenta Lecha Kaczyńskiego jako zwierzchnika sił zbrojnych.
- Obama spotkał się także z przedstawicielami dawnej opozycji demokratycznej. Udziału w tym spotkaniu odmówił Lech Wałęsa.
- O nieodbieranie dzieciom, także niepełnosprawnym, prawa do narodzin i szczególną wrażliwość na sprawy rodziny apelują w liście otwartym uczestnicy tegorocznego Marszu dla Życia i Rodziny, który przeszedł ulicami stolicy. Jego hasłem były słowa homilii bł. Jana Pawła II wygłoszonej w Skoczowie: „Polska woła o ludzi sumienia”. Podobne marsze odbyły się w innych miastach, w tym po raz pierwszy w Toruniu.
- W Warszawie odbędą się złoty szkół im. kard. Wyszyńskiego i pielgrzymka księży do grobu Prymasa w katedrze warszawskiej. Minęła 30. rocznica śmierci prymasa, którego Jan Paweł II nazwał Prymasem Tysiąclecia.
- W głosowaniu Sejmu przepadł wniosek p.is o odwołanie minister zdrowia. Premier w obrobie swojej ulubionej minister mówił o „eunuchach i krytykach, którzy wiedzą, jak coś robić, ale nie potrafią”.
- Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego Koziar wręczył w Belwederze Krzyż Komandorski Orderu Krzyża Wojskowego generałowi Skrzypczakowi. Byłemu dowódcy Wojsk Lądowych odznaczenie nadał jeszcze prezydent Lech Kaczyński.
- Premier Donald Tusk zapowiedział, że w ciągu kilku najbliższych miesięcy dojdzie do „dość znaczącej redukcji” zatrudnienia w administracji państwowej.

- Ponad 100 tysięcy związkowców NSZZ „Solidarność” w stolicach 16 województw protestowało przeciwko polityce rządu PO – PSL.
- W Krakowie odbyła się konferencja komendantów uczelni wojskowych państw NATO i Afryki. Brało w niej udział 136 osób z 55 państw. Celem spotkania było usprawnienie wymiany informacji między odpowiedzialnymi za edukację obronną i promocja współpracy w zakresie wyższej edukacji wojskowej pomiędzy akademiami państw NATO, Partnerstwa dla Pokoju i Dialogu Śródziemnomorskiego.
- W projekcie ustawy o dowodach osobistych, który w trybie pilnym trafił do Sejmu, znalazł się zapis umożliwiający przekazywanie danych z rejestrów publicznych do systemów teleinformatycznych Agencji Bezpieczeństwa Publicznego.
- Zastępca prokuratora generalnego Marzena Kowalska oświadczyła, że w zeznaniach świadka koronnego Piotra K., przywoływanego przez byłego szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego Mariusza Kamińskiego, nie ma mowy – wbrew temu, co twierdził Kamiński – o nielegalnym finansowaniu Platformy Obywatelskiej. Z jej informacji wynika, że gangster mafii pruszkowskiej zeznał, iż „tylko” sprzedał byłemu skarbnikowi PO Mirosławowi Drzewickiemu niewielkie ilości kokainy...
- Prof. Andrzej Wróbel został wybrany przez Sejm na sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Kandydaturę zgłosiły m.in. kluby PO i SLD. Zastąpi Ewę Łętowską.
- Kancelaria Senatu cichaczem usunęła tablicę przedstawiającą ofiary tragedii smoleńskiej z wystawy dotyczącej katyńczyków z Zaozia. Po zdecydowanych protestach Ambasady Republiki Czeskiej w Warszawie, która jest autorem ekspozycji, i senatorów p.is tablicę ze zdjęciami m.in. pary prezydenckiej Lecha i Marii Kaczyńskich dotychczas do całości.
- Dziewięć grobów zbiorowych ze szczątkami polskich ofiar zbrodni katyńskiej, pogrzebanych w lesie w Bykowni pod Kijowem, zbadali do tej pory archeolodzy Rady Ochrony Pamięci

Walki i Męczeństwa. Prace nadal trwają.

- IPN zorganizował dyskusję na temat – „Wołyń 1943, czyli najtrudniejsza karta w dziejach Polaków i Ukraińców”.
- We Wrocławiu odsłonięto i poświęcono pomnik rotmistrza Witolda Pileckiego. Uczczono w ten sposób 63. rocznicę zamordowania bohatera II wojny światowej przez komunistów i 100. rocznicę jego urodzin.
- Dwóch polskich biegłych z zakresu fonoskopii będzie uczestniczył w badaniach w Moskwie oryginału tzw. czarnej skrzynki z Tu-154M.
- Kolejny szpieg w ambasadzie RP w Rosji? IPN chce, by sąd uznał za kłamcę lustracyjnego byłego I sekretarza wydziału promocji handlu i inwestycji w Ambasadzie RP w Moskwie Lecha Pintera. Wcześniej podobna decyzja zapadła wobec Turowskiego.
- Sprawa kilkunastu dziennikarzy oskarżonych o zniścanie Jana Kobylańskiego, polonijnego działacza z Ameryki Południowej, jest zagrożona przedawnieniem.
- Sąd w Płocku uniewinnił czterech kibiców Wisty Płock, obwinionych o wywieszenie na stadionie transparentów: «Tola ma Donalda. Donald ma Tole». Sędzia poznał się na żarcie...?
- Irena Dziedzic będzie miała ponowny proces autolustracyjny. Sąd Apelacyjny uchylił w tej sprawie skazujący wyrok sądu pierwszej instancji.
- Polskie dziecko spędza przed telewizorem średnio dwie i pół godziny dziennie, a w soboty ponad trzy. Tak wynika z badań TNS OBOP.
- Chińskie konsorcjum COVEC uregulowało część zadłużenia wobec podwykonawców pracujących przy budowie autostrady A2. Wielu przedsiębiorców nadal nie wróciło jednak do pracy i budowa ta z pewnością się spóźni. Fragment autostrady A2 od Strykowa (woj. łódzkie) do Konotopy (woj. mazowieckie) miał być gotowy w maju 2012 r. i kosztować ok. 3,2 mld zł.
- Od lipca Eurot uruchamia pierwsze krajowe połączenia pomiędzy portami regionalnymi. Będzie latać z Gdańska do Wrocławia i Krakowa. □

Antyemigracyjny zwrot?

Bogdan Usowicz

Francuski rząd stara się spełnić przedwyborcze obietnice Sarkozyego. Jedną z nich dotyczyła ograniczenia emigracji. Wypowiedź ministra spraw wewnętrznych Klaudiusza Guéanta o tym, że „Francji nie potrzeba już imigrantów pracujących jako murarze i kelnerzy, bo dysponuje ona własnymi zasobami ludzkimi nadającymi się do tej pracy” wywołała sporo komentarzy. Można ją potraktować jako przedwyborcze zaostreżenie tonu polityka, ale też świadczy o pewnej zmianie podejścia do zjawiska emigracji.

Guéant mówił, że opinia o tym, iż „Francja potrzebuje talentów i kompetentnych pracowników z zagranicy” to tylko „legenda”. Jego zdaniem, kraj potrzebuje rocznie nie więcej, niż około 2 tys. specjalistów-obcokrajowców. Przypominał też, że nad Sekwaną pozostaje 2 mln.650 tys. bezrobotnych. Korzystne wskaźniki demograficzne pozwalają zaś na zwiększanie co roku o 110 tys. populacji aktywnej zawodowo. MSW chce za to lepszego motywowania bezrobotnych do poszukiwania pracy. Proponuje się, by każdy bezrobotny zapisany w agencji poszukiwania pracy, w przypadku odrzucenia propozycji pracy był skreślany z listy bezrobotnych i pozbawiany

zasłatków. Zdaniem ministra jest to znacznie lepsze rozwiązanie, niż sprowadzanie nowych emigrantów. Tym bardziej, że istnieje coraz więcej problemów z ich integracją, a 25% mieszkających we Francji obcokrajowców spoza Europy to właśnie bezrobotni. Minister dodał także, że dwie trzecie uczniów z rodzin emigrantów ma trudności w szkole i słabe perspektywy na przyszłą pracę. Otwieranie granic przed nowymi przybyszami trudności te tylko by pogłębiły.

Może jest to tylko przedwyborcza zagrywka, ale warto zauważyć, że jeszcze kilka lat temu w ten sposób ośmieliłby się mówić może tylko polityk Frontu Narodowego...

Na koniec przyjrzyjmy się strukturze legalnej emigracji we Francji.

– Łączenie rodzin: 41% (84.126 osób rocznie, głównie Algierczycy, Marokańczycy i Tunezyjczycy). – Przyjeżdżający na kontrakty pracy: 16% (31.532 osoby, głównie Marokańczycy, Malijszczy, i Algierczycy). – Zagraniczni studenci: 32% (65.842 – przede wszystkim Chińczycy, Marokańczycy i Amerykanie). – Azylandzi: 4% (8.447 – na pierwszym miejscu obywatele Sri Lanki, a za nimi Rosji i Kongo). – Inni: 6% (13.070). □

ZE ŚWIATA

- Benedykt XVI oznajmił, że „modli się wraz z Polakami o wyniesienie na Ołtarze ks. Stefana Kardynała Wyszyńskiego”.
- Przyjęciem Deklaracji z Deauville, w której poruszono takie kwestie jak «arabska wiosna», sytuacja w Libii, a także bezpieczeństwo jądrowe, zakończył się szczyt przywódców państw G8 we Francji.
- Prezydent Łotwy chce rozwiązać parlament. Oświadczenie w tej sprawie prezydenta Zatlersa padło po głosowaniu, w którym przepadła inicjatywa odebrania immunitetu skorumpowanemu deputowanemu.
- Obywatele Malty w referendum opowiedzieli się za legalizacją w tym kraju rozwodów. By doszło do rozwodu potrzebna będzie jednak 4-letnia separacja.
- Łukaszenka zażądał zamknięcia mediów, które według niego podsycają zwiększony popyt na rynku walutowym i konsumpcyjnym. Prezydent Białorusi próbuje także wstrzymać dekrety podwyżki cen towarów.
- Siedmiu białoruskich obrońców praw człowieka zostało zatrzymanych w czasie spotkania, które odbywało się w stolicy Mińsku.
- Komitet Ligi Arabskiej wystąpi do ONZ o przyznanie pełnego członkostwa Palestynie (ze Strefą Gazy, Zachodnim Brzegiem Jordanu i Jerozolimą Wschodnią).
- Na grzywnę ok. 90 mln dolarów USA skazał egipski sąd obalonego prezydenta Hosniego Mubarakę oraz jego dwóch byłych ministrów.
- Jemeńskie siły bezpieczeństwa zaatakowały w nocy antyprezydenckich demonstrantów zebranych na Placu Wolności w mieście Taizz. Zginęło co najmniej 20 osób, a kilkaset zostało rannych. Podobne akcje wojsko przeprowadza nadal w Syrii.
- Policja rozprężyła demonstrację Marokańczyków w Casablance, Sale i Rabacie, którzy domagali się demokratycznych reform i lepszych warunków życia.
- Bułgarski minister ds. energetyki Trajkow zapewnił, że jego kraj nie zwiąże sobie rąk długoterminową umową z Gazpromem, dopóki nie określi perspektyw, jakie stworzą badania dotyczące obecności gazu

- łupkowego oraz połączenie bułgarskiego systemu gazociągowego z systemami sąsiadów.
- W jednej z klinik w Moskwie zmarł w wyniku powikłań po skomplikowanej operacji płuca prezydent Abchazji Bagapsz.
- Schwytany w Serbii i oskarżony o zbrodnie wojenne generał Ratko Mladić może trafić przed trybunał w Hadze.
- W centrum Belgradu ponad 10 tys. ludzi demonstrowało solidarność z aresztowanym po 16 latach ukrywania się Mladićem.
- Gruzińska opozycja wyszkołiła ponad 3500 członków oddziałów paramilitarnych w celu obalenia reżimu Saakaszwilego. W miejscowej tv przedstawiono wideo pokazujące rozmowę w tej sprawie pomiędzy przywódcami opozycyjnej partii Zgromadzenie Ludowe.
- Marsz Obrony Ukraińców, zwołany przez nacjonalistyczną partię Swoboda, przeszedł ulicami Lwowa w proteście przeciwko aresztowaniu trzech członków tego ugrupowania, podejrzanych o udział w bójkach z siłami prorosyjskimi g maja.
- Izraelskie siły zbrojne po raz pierwszy w swej historii nadaty stopień generała kobiecie, 49-letniej Ornie Barbiwaj.
- NATO rozważa rozmieszczenie w Bułgarii radaru, będącego elementem systemu przeciwraкетowego Sojuszu. Polska i Czechy straciły szansę? Warszawa pozostaną na ostodę rotacyjnie stacjonujące u nas amerykańskie myśliwce. Jednak podobno nieuzbrojone, żeby nie drażnić Rosji.
- Zwiad powietrzny NATO wykrył pole min przeciwpiechotnych rozmieszczonych przez wojsko Kaddafiego na przedpolach opanowanej przez rebeliantów Misraty.
- W należącej do Chin Mongolii Wewnętrznej doszło ostatnio do protestów przeciwko rozwijaniu tam górnictwa węgla kamiennego. W czasie starć zginęły dwie osoby, wiele zostało rannych.
- Parlament w Helsinkach zatwierdził pakiet pomocowy dla Portugalii. Decyzji tej sprzeciwia się partia Prawdziwi Finowie. Pakiet ma wartość 78

mld euro (składa się na niego UE i MFV), a wkład Finlandii wyniesie 1 mld euro. Finlandia jest jednak jedynym krajem strefy euro, której parlament musiał wyrazić na to zgodę.

- Domanaki, od lutego 2010 r. komisarz ds. gospodarki morskiej i rybołówstwa w Komisji Europejskiej, napisał na swoim blogu, że „Grecja musi poważnie rozważyć możliwość powrotu do drachmy”.

- Europejscy liderzy negocjują umowę, która pozwoli im na bezprecedensową w swoich rozmiarach interwencję w gospodarkę Grecji. Nowe porozumienie da możliwość innym krajom unii walutowej na czynny udział w pobieraniu podatków oraz możliwość udziału w procesie prywatyzacyjnym greckich aktywów.

- Benedykt XVI wysłuchał w Watykanie koncertu symfonicznego, zorganizowanego przez prezydenta Węgier Schmitta z okazji prezydentury tego kraju w Unii Europejskiej. W Auli Pawła VI zabrzmiała muzyka Ferencza Liszta.

- Niemcy uzależniają wsparcie finansowe dla Polonii od wydatków Polski na mniejszość niemiecką. Tymczasem okazuje się, że Polska przeznacza rocznie na nauczanie języka niemieckiego jako ojczystego 23 mln. euro, a Niemcy na nauczanie polskiego ok. 3 mln. euro, przy czym mniejszość niemiecka liczy 170 tys. członków, a polska w RFN kilkakrotnie więcej.

- W Niemczech rośnie liczba zatruc pokarmowych, wywołanych bakterią EHEC. Są przypadki śmiertelne. Bakterie znaleziono w warzywach. Zatrucia pojawiły się także w innych krajach UE, w tym i w Szczecinie.

- Gejowskim aktywistom nie udało się przeprowadzić w Moskwie Parady Równości. Władze odmówiły zgody, a policja protest spacyfikowała.

- Magazyn «Forbes» opublikował listę miast, w których mieszka najwięcej miliarderów. Na pierwszym miejscu znalazła się Moskwa, a Nowy Jork spadł na drugą pozycję.

- We Włoszech przystąpiono do likwidacji budek telefonicznych. Jest ich jeszcze 130 tys. Każdy Włoch ma średnio 2 „komórki”. □

Niewolnicy w Europie

Barbara Gruszka-Zych
(Gość Niedzielny)

„Kobieta nie jest na sprzedaż” to hasło projektu Stowarzyszenia Po-MOC ss. Maryi Niepokalanej z Katowic. Ale też sygnał dotyczący poważnego problemu naszych czasów.

Nie każdy zdaje sobie sprawę z tego, że obok żyją kobiety, które przeszły prawdziwe piekło. Ich tragedia zaczęła się od tego, że chciały zarobić na utrzymanie rodziny. A wyjeżdżając za granicę do pracy na czarno czy opieki nad starszymi i chorymi, zostały porwane przez machinę seksbiznesu albo wylądowały w obozach pracy. (...) Wiele ofiar trafia później do s. Anny Batchan, szefowej Stowarzyszenia Po-MOC i pomysłodawczyni projektu „Kobieta nie jest na sprzedaż”, od lat zajmującej się prostytutkami. Kiedy każe im się przedstawić za pomocą rysunku, malują zwykle same duchy. Bo ich ciało nosi złą pamięć doznanych upokorzeń. „Stowarzyszenia Po-MOC” postawiło sobie zadanie, że poskłada im duszę i ciało w jedno. – Nie udawajmy, że nas to nie dotyczy – mówi s. Anna. – Wielu myśli, że handel ludźmi odbywa się daleko, gdzieś w krajach trzeciego świata czy Ameryce. A Polska dla krajów pozaunijnych jest takim łodem obiecany. Ich mieszkańcy przyjeżdżają tu szukać dorywczej pracy. Żeby tylko cokolwiek zarobić. Takich przykładów nabierałoby się sporo. Nie tak dawno w mediach było głośno o kobietach z Filipin zatrudnionych w polskiej pieczarkarni za głodowe pieniądze.

– Czy Białorusinka pracująca u nas bez ubezpieczenia jako opiekunka do dzieci za 400 zł (100 euro) miesięcznie nie jest wykorzystywana? – pyta siostra. – Pracodawca żeruje na tym, że znalazła się sama z dzieckiem bez środków do życia. To też podpada pod paragraf „niewolnictwo”. Trzeba o tym mówić, żeby nakręcający w ten sposób biznes nie pozostali bezkarni. (...)

Miesiące w jednym pokoju

Werbownicy nie przychodzą znikąd. Często są znajomymi ofiar i dlatego łatwo im pozyskać ich zaufanie. Nie mają skrupułów – dla nich liczy się tylko kasa. Czasem jedynie pośredniczą w dostarczeniu potrzebnej osoby i znikają, innym razem biorą udział w samym procederze. Nieraz poszukujący pracy i wsparcia trafiają na nich przez internet. – Kobiety łatwo się zakochują – opowiada s. Batchan. – Wystarczą im słodkie słowa na odległość i wchodzą w niebezpieczny związek. A potem wszystko toczy się według podobnego scenariusza.

Anna przeżyła kilkanaście miesięcy zamknięta w berlińskim motelu. Przez okno pokoju, w którym ją więziono, widziała tylko kawałek kamienistej drogi i kilka drzew. Jej „opiekunowie” decydowali, jaki miała kolor włosów, kiedy mogła wyjść do łazienki i co jadła. Siedziała w zamknięciu całe godziny, czekając na zbliżające się do drzwi kroki. Umiiała odróżnić niosącego positek i tego, który idzie, żeby uprawiać z nią seks. Miała 33 lata, trójkę dzieci i męża w Polsce. To dla nich wyjechała do pracy za granicę. Kiedy w kraju oboje z mężem stracili pracę, a na dodatek ich okradziono i wyczerpała się możliwość pożyczek od krewnych i znajomych, zaczęła szukać ogłoszeń o zatrudnieniu za granicą. Atrakcyjna wydała jej się oferta w Niemczech. W jakimś hotelu poszukiwano pomocy kuchennej. Myślała, że szybko odbije się od dna. W Berlinie mili panowie odebrali ją z dworca, ale po kolacji straciła przytomność. Kiedy ją odzyskała, nie miała już żadnych swoich rzeczy włącznie z telefonem. – Została zmuszona do prostytucji. Musiała robić to, co chcieli,

Bardzo Stary Kontynent

Przemysław Kucharczak (GN)

Europa zamienia się w kontynent starców – wynika z Raportu Demograficznego Komisji Europejskiej. Komisja opublikowała go na poświęconej rodzinie konferencji w Budapeszcie. W 2010 r. najstarsze populacje miały Niemcy i Włochy, przy średnim wieku odpowiednio 44,2 i 43,1 lat. Najmłodsze w Unii Europejskiej jest społeczeństwo Irlandii: średnio 34,3 lat. Komisja przedstawiła w raporcie prognozę, według której udział osób w wieku 80 lat i powyżej gwałtownie wzrośnie z 4 procent w dzisiejszych społeczeństwach europejskich do 12 procent w roku 2060. Tylko częściowo jest to związane z tym, że ludzkie życie wydłuża się. Z raportu wynika, że w całej Europie rodzi się dramatycznie mało dzieci. Żaden kraj Unii Europejskiej nie osiąga wskaźnika zastępowalności pokoleń (czyli statystycznie co najmniej 2,1 dziecka na kobietę). Nie-

wiele brakuje Irlandii ze wskaźnikiem 2,07 w 2009 r., oraz Francji: 1,98. Za to na Łotwie, na Węgrzech i w Portugalii wskaźnik ten ledwie przekroczył 1,3. Także Polska lokuje się wśród najgorszych pod względem demograficznym państw w UE ze wskaźnikiem na poziomie

1,4. W całej Unii wskaźnik wynosi średnio 1,6 dziecka na kobietę.

Komisja podała też, że liczba zawieranych małżeństw w UE maleje, a liczba rozwodów rośnie (dziś 4 małżeństwa na 10 w UE się rozpadają). Aż jedna trzecia dzieci rodzi się poza małżeństwem, choć tu najwyraźniej widać różnice między poszczególnymi państwami UE: w Estonii jest to prawie 60 procent dzieci, w Grecji tylko 7 procent.

Moim zdaniem:

Zaburzenie równowagi pomiędzy pokoleniami dzisiaj zapowiada katastrofalne kłopoty dla gospodarki w przyszłości. Czy Polska będzie musiała w przyszłości zaprosić imigrantów z Chin, Afryki i muzułmańskiego Bliskiego Wschodu, ze wszystkimi negatywnymi konsekwencjami tego kroku? Jest inne wyjście: już dziś wprowadzić politykę prorodziną z prawdziwego zdarzenia, jak zrobiła to niedawno Francja. Polska poza becikowym oferuje tylko ulgi podatkowe na dzieci, ale minister Rostowski co jakiś czas sugeruje, że należy je skasować. Rujuje w ten sposób skuteczność nawet tej niewielkiej zachęty do posiadania dzieci. To jak komunikat do Polaków, którzy chcą zostać rodzicami: nie liczcie na ulgi w podatkach, bo system podatkowy jest niestabilny. Rządzący widzą tylko perspektywę do wyborów co 4 lata, podczas gdy tu trzeba zaradzić katastrofie czekającej nas za kilkadziesiąt lat. Jeśli społeczeństwo nie wymusi na politykach prawdziwej polityki prorodzinnej, za kilkadziesiąt lat gorzko za to zapłacimy. A przynajmniej ci z nas, którzy tego dożyją. □

bo inaczej była bita. Te miesiące zmieniły ją do niepoznania.

Handel ludźmi dotyczy też mężczyzn. Dwudziestokilkuletni Artur wyjechał do Hiszpanii zbierać winogrona. Na miejscu okazało się, że to obóz pracy, w którym cały dzień kazano im pracować w potwornym upale, zaś nocą nie dawano im spać. – Trudniej przetrwać bez snu niż jedzenia – podkreśla s. Anna.

Artur nie przespał spokojnie ani jednej nocy. Nadzorcy budzili ich, krzycząc, że źle wykonali swoją pracę i będą winni poważnych strat. Kiedy później pytano go, dlaczego nie przerwał tej udręki i nie uciekł, tłumaczył, że marzył o jednym – żeby na chwilę usiąść i przysnąć. – Wrócił do kraju złamany – opowiada siostra. – Rodzina była przerażona jego stanem psychicznym. Dziś Artur już nie żyje, bo do tych ciężkich przeżyć przyplątała się poważna choroba.

Często kobiety znajdują się w nieprzewidzianej dla nich sytuacji z powodu małżeństwa z obcokrajowcem z innej strefy kulturowej. – To dwa różne światy, w tym nowym Polki nie potrafią się znaleźć – twierdzi s. Anna. W krajach arabskich mężowie muzułmanie traktują je jak własność. Dzieci należą do ojców i ich rodzin, w ten sposób zatrzymują przy sobie udręczone matki.

Prezenty w nowym domu

Projekt „Kobieta nie jest na sprzedaż” wymyśliło działające od 10 lat w Katowicach Stowarzyszenie Po-MOC. Pieniądze uzyskane z funduszy unijnych są przeznaczone na kompleksową opiekę nad kobietami i ich dziećmi – ofiarami handlu ludźmi. Wiele kobiet nie wie, że mogą znaleźć jakąkolwiek możliwość pomocy, a i same wypierają traumatyczne przeżycia do podświadomości i nie identyfikują się z ofiarami. Uświadomienie im, że nimi są – to pierwszy etap wychodzenia z opresji. (...)

Na stronach stowarzyszenia: www.Po-MOC.pl można znaleźć informacje nie tylko o akcji pomocowej, ale i o tym, jak przygotować się do pracy za granicą. Najważniejsza jest znajomość języka, realiów życia kraju, ale też trzeba zwracać uwagę na to, by praca była legalna, a zatrudniający gwarantował ubezpieczenie. Zawsze należy zabezpieczyć się przed ewentualnym znalezieniem w opresji. Na przykład wyjeżdżające do pracy za granicą kobiety powinny umówić się z rodziną, że kiedy dzwonią do domu i nie mogą rozmawiać, bo znajdują się pod kontrolą, sygnałem, że znalazły się w niebezpieczeństwie, jest ustalone

hasło, np. „Pozdrawiam ciotkę Hildę”. A wtedy uprzedzeni wcześniej bliscy mogą wszcząć alarm.

Upokorzonym kobietom, które już wpadły w sidła werbowników i zostały ofiarami handlu ludźmi, potrzebna jest pomoc specjalistów – psychologów, lekarzy, ale też prawników pomagających im prowadzić postępowanie sądowe, które oferuje im projekt. – Ważne, aby zmieniły życie, myślenie o sobie, odkryły własne talenty, znalazły pracę – wylicza koordynator projektu Andrzej Łopata. A wszystko to bez jakichkolwiek opłat. Żeby terapia odniosła powodzenie, osoby poszkodowane zamieszkują w ośrodku, o którym nie mogą wiedzieć nawet ich najbliżsi. Ważne, by zatrzeć wszelkie ślady przed dawnymi prześladowcami. – Uczymy je codzienności w domu, powtórnego znalezienia się w normalnym życiu, pracy i wypoczynku – wylicza siostra.

Zdarzają się sytuacje, kiedy pomoc „ziemskich” specjalistów nie przynosi efektów. S. Anna Batchan powtarza, że nie wie, co by zrobiła, gdyby przeszła to, co jej podopieczne. – Charyzmatem Zgromadzenia Sióstr Maryi Niepokalanej jest pomoc kobietom – tłumaczy. – Oferujemy im full serwis. Gdyby nie wiara w to, że Jezus je uzdrowi, nasza praca nie miałaby sensu. Staramy się dawać im najlepsze prezenty. Kiedy przychodzą do ośrodka, wyjaśniamy, że jego szefem jest Bóg – mówi. Niezależnie od tego, czy nowe mieszkanki deklarują się jako wierzące, siostry prowadzą je do kaplicy i każą siedzieć przed Najświętszym Sakramentem podświetlonym w otwartym tabernakulum. Same kłękają obok. – To takie solarium łaski Bożej – opowiada. – Modlimy się o łaskę uzdrowienia dla nich i całych rodzin. Jedna z pań na pytanie: „Jak ty to wszystko przeżyłaś?” odpowiedziała, że w krytycznych chwilach powtarzała dwa zdania: „Jezu, ufam tobie, Jezu, zmiłuj się nade mną”. Zwierzyła się, że podtrzymywała ją myśl z Ewangelii, iż nie należy się bać tych, co zabijają ciała, bo ducha zabić nie mogą.

Niekiedy zdarzają się sytuacje bez wyjścia. – Wielu naszych podopiecznych odprowadziliśmy na cmentarz, nie udało im się pomóc – mówi s. Batchan. – Czasami ktoś sam idzie do śmierci i nie można go powstrzymać. Każdy niesie tajemnicę swoich doświadczeń i ostatecznie wybiera sam. Wiele ofiar pytało ją, dlaczego je to spotkało. – Sama mam cały zestaw pytań „dlaczego” – podsumowuje siostra. – Jak przejdę do Najwyższego, pewnie usłyszę odpowiedź. □

Spotkanie z Antonim Macierewiczem - 18 czerwca 2011, godz. 16

Na zaproszenie Społecznego Komitetu Obrońców Krzyża, z wizytą w Paryżu gościć będzie wybitny opozycjonista okresu PRL, polityk III RP, wiceminister obrony narodowej w rządzie J. Kaczyńskiego, poseł z ramienia Prawa i Sprawiedliwości Antoni Macierewicz – przewodniczący zespołu parlamentarnego ds. wyjaśniania przyczyn katastrofy smoleńskiej.

Spotkanie z Panem A. Macierewiczem odbędzie się w sobotę 18 czerwca o godz. 16 w sali Parafii Saint-Pierre du Gros Caillou – 92, rue Saint-Dominique w Paryżu (wejście od rue Cler).

Wieczorem tego dnia, w Krypcie kościoła polskiej (263 bis, rue Saint Honoré), odbędzie się uroczysta kolacja z udziałem naszego Gościa Wszystkich zainteresowanych tą częścią wieczoru prosimy o kontakt z M. Dźwigatą (tel. 06 10 49 22 49) w celu dokonania zapisu – ilość miejsc ograniczona. □

W Polsce spada ilość urodzin

W 2010 roku pierwszy raz od sześciu lat spadła w Polsce liczba rodzących się dzieci – wynika z najnowszych danych Głównego Urzędu Statystycznego, które przytacza. W 2009 r. urodziło się w naszym kraju 419,4 tys. dzieci, a w ubiegłym tylko 413,3 tys. Te dane zaskoczyły zarówno GUS, który przewidywał liczbę

narodzin na 418 tys., jak i demografów.

Potwierdzają to również dane wskaźnika dzietności The World Factbook. W klasyfikacji tej Polska na 223 kraje zajmuje 209 miejsce. Tym samym znaleźliśmy się w grupie krajów, których długoterminowa stabilizacja na rynku pracy i wyptacalność systemu emerytalnego są zagrożone. □

Bez sentymentów czyli Obama w Polsce

ciąg dalszy ze str. 3

W grudniu 1977 r. przyjechał prezydent Jimmy Carter. Po raz pierwszy władze komunistyczne zgodziły się na nieocenzurowaną transmisję telewizyjną z pobytu prezydenta USA. Jednak podczas konferencji prasowej nie padło żadne „niecenzuralne” pytanie pod adresem gościa. W III Rzeczypospolitej odwiedzili Polskę prezydenci USA: George Bush – senior (w 1989 r. i 1992 r.), Bill Clinton (w 1994 r. i 1997 r.) i George Bush – junior (2001 r.).

Barack Obama przybył do Polski z wizytą roboczą. Świat całkowicie się zmienił od czasów, gdy Polskę odwiedzali jego poprzednicy. Polacy już nie widzą w Ameryce wymarzonego symbolu wolności. Mają swoją wolność i korzystają z niej, jak potrafią, na własny rachunek. Ameryka nie jest już tym eldorado, gdzie za zarobione dolary można było utrzymywać rodzinę w kraju. To jedno. Ale istotniejszy jest stosunek USA do Polski, czy ujmując szerzej do Europy.

Zmienił się drastycznie światowy układ sił. Pojawiły się nowe zagrożenia. Dla Stanów Zjednoczonych zmieniły się priorytety. Kraje Unii Europejskiej i NATO, to dla USA niekwestionowany sojusznik, to jest oczywiste. W tym gronie znajduje się Polska, czego podczas pobytu w Warszawie, dawał wyraz prezydent Obama wiele razy. Jednak Waszyngton, w większym niż kiedykolwiek dotąd stopniu, angażuje się w innych rejonach świata. Potencjał ekonomiczny i militarny Chin, napięcia w świecie arabskim zmuszają Amerykę do nowego spojrzenia na Europę. Polska nie tyle traci na znaczeniu, co znajduje się dalej, niż dotąd, od strategicznych celów w polityce USA. I to właśnie dało się odczuć podczas pobytu Obamy w Warszawie.

W rozmowach prezydenta Bronisława Komorowskiego i premiera Donalda Tuska z Barakiem Obamą podejmowano kwestie na pierwszy rzut oka drugoplanowe, takie jak stacjo-

wanie w Polsce oddziałów sił powietrznych USA czy wspólna promocja technologii wydobywania gazu łupkowego. Prezydent USA złożył wieniec przed Grobem Nieznanego Żołnierza, spontanicznie, poza protokołem, podszedł do sędziwych żołnierzy AK i odbył z nimi rozmowę, złożył również wieniec pod pomnikiem Bohaterów Getta, obiecał przyjazd na otwarcie Muzeum Żydów Polskich w 2013 r., spotkał się z przywódcami partii i gronem osób zastużonych w walce z komunizmem oraz grupą rodzin wojskowych, którzy zginęli w katastrofie smoleńskiej. Strona amerykańska zauważyła brak Lecha Wałęsy, który nie przyjął zaproszenia strony amerykańskiej. Dziennikarze amerykańscy odnotowali, że poprzednicy Obamy spotykali się z legendą „Solidarności” w cztery oczy, czasem specjalnie lecąc samolotem do Warszawy.

Obserwatorzy rozmów podkreślają ciepły kontakt między obu prezydentami (rola premiera Tuska w rozmowach była marginalna). Sukcesem był fakt, że Polska jako gospodarz szczytu prezydenckiego 20 krajów Europy środkowej i wschodniej, w którym wziął udział Obama, stała się głównym, a być może najważniejszym przedstawicielem tej części Starego Kontynentu na arenie międzynarodowej.

Zmienia się świat, zmienia się Europa, inne jest miejsce Polski na mapie politycznej. Podczas pobytu prezydenta USA w Polsce widać było wyraźnie, że to, co kiedyś tak bardzo wiązało oba narody – to historia. Do władzy w Stanach Zjednoczonych doszło nowe pokolenie. Nie pamięta czasów, gdy Polacy znajdowali się w orbicie sowieckiej, nie pamięta, co znaczyła walka z totalitaryzmem. Politycy amerykańscy, z prezydentem Obamą na czele, relacji z Polską nie traktują w kategoriach sentymentu. Liczy się przede wszystkim interes. □

Jerzy Klechta

Zakaz z lukami

Franciszek L. Ćwik

Po burzliwej dyskusji francuskie Zgromadzenie Narodowe 73 głosami przeciw 33 przyjęło poprawkę do projektu ustawy bioetycznej, zgłoszoną przez jej sprawozdawcę Jeana Leonetti, przywracającą system zakazu badań na embrionach ludzkich, z możliwością otrzymania na nie zgody pod warunkiem osiągnięcia znaczących wyników, nie mogących być osiągniętymi inną drogą.

Zdaniem deputowanego UMP Hervé Mariton, jest to dobre rozwiązanie, ale lewicowa opozycja twierdzi, że debata nad ustawą przeobraziła się w „dyskusję polityczną”. Socjaliści i inne lewicowe i lewackie ugrupowania odrzucają nowe prawo, kompromis, które „szkodzi postępowi naukowemu i inwestycjom przemysłowym”. Deputowany UMP Philippe Gosselin zapewnia, że nie ma woli zaprzestania badań i dziwi się opozycji, że sięga do tak niskich argumentów, wytaczając wymyślony proces

przeciw obskurantyzmowi większości parlamentarnej. Deputowani UMP są też oskarżani o uleganie naciskom Kościoła katolickiego, zwłaszcza po konferencji prasowej 23 maja, Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Francji, arcybiskupa Paryża, kard. André Vingt-Trois, który skrytykował projekt ustawy legalizującej badania na embrionach i systematyzację badań prenatalnych.

Wielu ekspertów twierdzi, że deputowani, wpisując do ustawy warunkową zgodę na badania na ludzkich embrionach, tak naprawdę umożliwiają przeprowadzanie takich eksperymentów. Fundacja Jérôme Lejeune oświadczyła, że wyraża uznanie dla „wysiłku politycznego rządu”, ale podkreśliła, że przyjęte zasady nie są do końca zadowalającymi rozwiązaniami. Jej zdaniem legalizują one „obtawę” na dzieci z tryzomią 21, zobowiązując lekarzy do systematycznego informowania kobiet w ciąży o jej ryzyku, niezależnie do ich wieku i bagażu dziedzictwa genetycznego. Jeżeli chodzi o badania na embrionach, Fundacja uważa, że ustawa nie określa i nie wyjaśnia warunków, pod jakimi będą udzielane zezwolenia na tego typu eksperymenty. Jej zdaniem warunek „zasadniczego postępu medycznego” jest zbyt ogólnikowy i otwiera drogę do praktyk interesujących finansowo dla przemysłu farmaceutycznego. Główne słowa krytyki ustawy płynęły od francuskich masonów. Wielki Wschód Francji deklarował: „Nie negując prawa Kościoła głoszenia moralności swoim adeptom, Wielki Wschód Francji przypomina, że we wszystkich debatach, które interesują cały kraj, na który składa się różnorodność postaw filozoficznych i religijnych, państwo jest u siebie i Kościół musi też pozostać u siebie”. Wiceminister zdrowia Nora Berra oświadczyła, że nie była manipulowana przez jakiegokolwiek lobby, dodając, że „grupy wyznaniowe i religijne stanowią część społeczeństwa i wzbogacają dyskusję”.

Zgromadzenie Narodowe odrzuciło propozycję zalegalizowania prawa medycznej pomocy w prokreacji (AMP) dla lesbijek i wszczepiania kobietom embrionów po śmierci ich mężów. □

LA PAGE DES FRANCOPHONES

de Richard Zienkiewicz (frankofon@laposte.net)

Pas de rue pour Rosa

Cela ressemble à un titre de film à suspense d'Hitchcock, mais il s'agit ici de l'histoire d'une Française quasiment inconnue en France.

On trouve peu de choses sur Rosa Bailly, à part un article sur la version polonaise de l'encyclopédie libre et deux autres sources, une en polonais et l'autre en français mais écrite par une Polonaise. Rosa Bailly est née le 14 mars 1890 à Saint-Florent-sur-Cher, dans le Berry, une région au centre de la France vivant de l'agriculture. La famille de Rosa est donc composée de paysans, ainsi que d'artisans qui n'ont rien à voir avec la Pologne ; pas d'origine ni de lien particulier avec un pays qui d'ailleurs n'existe plus sur la carte de l'Europe de l'époque. Mais, d'après les sources disponibles, durant son enfance, elle entend parler de la Pologne, notamment à l'école où les enseignants parlent des partages et de l'injustice faite à notre pays. D'où vient cet intérêt ? Est-ce la proximité avec Nohant où ont vécu George Sand et Frédéric Chopin ? Est-ce une présence polonaise de réfugiés et d'officiers dans la région, au XIXe siècle ? Il n'y a pas que la France de province à s'y intéresser et à condamner les partages. Un journaliste du nom de Georges Bienaimé publie en 1916 un article sur la Pologne dans lequel il reproche à la France d'avoir abandonné notre pays. Cet article va changer la vie de Rosa qui, après avoir réussi au concours de l'École normale supérieure de jeunes filles, devient professeur en 1912 et enseigne dans des collèges. L'article incite Rosa à chercher à venir en aide à la Pologne, en exploitant la sympathie que les Français expriment pour le pays. À l'époque, en plein conflit mondial, le sort de la Pologne n'est pas encore décidé. Elle veut convaincre ses collègues qu'ils doivent en parler autant que des autres pays et sensibiliser leurs élèves à sa situation, tout comme elle le fait avec les siens. À Cahors où elle travaille, elle édite une revue intitulée « Pologne » et publie un livre « La petite histoire de la Pologne ». En 1917, elle apprend le polonais. En 1919, elle s'installe à Paris, fréquente les milieux polonais et crée une association « Les amis de la Pologne » afin de dynamiser les relations franco-polonaises et l'amitié entre les deux pays. L'entre-deux-guerres est une période d'intense activité pour l'association et pour Rosa Bailly qui en est la secrétaire générale. Elle met en place des cours de polonais ; elle organise des conférences sur l'histoire de la Pologne, sur la culture polonaise ou sur des questions d'actualité ; elle organise des manifestations destinées à faire connaître la musique, le théâtre et le cinéma polonais ; elle organise des événements à l'occasion des fêtes polonaises. Elle cherche ainsi à couvrir tous les domaines, afin de rendre le pays le plus proche possible des préoccupations des Français et entretenir chez eux la sympathie qu'ils éprouvent pour lui. Elle vient en aide aux Polonais en France en mettant en place un service médical et un service juridique gratuits. Rosa Bailly est vraiment infatigable et pleine de ressources. Elle ouvre un bureau

de presse qui diffuse régulièrement des informations sur la Pologne et, dans le cadre de son association, elle crée un mensuel, également intitulé « Les amis de la Pologne ». Elle en est le rédacteur en chef et cherche par cet intermédiaire à pérenniser son action par des articles sur notre pays. Elle structure son association en mettant en place des comités régionaux en province. En 1921, au moment du

plébiscite sur le rattachement de la Haute-Silésie, Rosa Bailly organise en France une campagne d'information et de pétition pour soutenir la Pologne. Elle recueille rapidement quelque six millions de signature. Comme tout ce qu'elle fait ne lui semble pas encore suffisant, elle organise des voyages en Pologne et devient traductrice, ce qui permettra aux Français de faire connaissance avec les œuvres des poètes polonais de l'époque. Tous les moyens sont bons pour faire parler de la Pologne en France. Elle organise même des émissions de radio à Radio Tour Eiffel. L'activité de Rosa est appréciée en Pologne et lui doit d'être décorée à plusieurs reprises, notamment de l'Ordre Polonia Restituta en 1936. Cette même année, elle reçoit en France le prix littéraire créé par son association. La Seconde Guerre mondiale est une période difficile, mais elle réussit à apporter de l'aide aux soldats polonais, réfugiés ou internés en France. Après la guerre, dans le nouveau contexte, avec un régime hostile, elle a du mal à coopérer avec la Pologne, surtout que son association n'existe plus et qu'elle vit grâce à l'aide de quelques amis. Elle passe plus de temps à la traduction et écrit ses souvenirs publiés par l'émigration polonaise à Londres. À partir de 1959, elle peut effectuer plusieurs voyages en Pologne où elle est reçue avec beaucoup d'honneurs. Elle lègue toutes ses archives et ses biens à notre pays et continue toujours à écrire sur lui. En 1972, elle présente un projet de médaille à la mémoire du père Maximilien Kolbe, accepté par le cardinal Wyszyński, mais elle n'aura pas le temps d'en voir la réalisation. Retirée à Pau, elle y décède le 14 juin 1976. Elle s'éteint dans l'oubli le plus complet en France où pas une rue n'est à son nom. Mais elle en a une à Varsovie, dans l'arrondissement de Bemowo. En outre, des auteurs publient parfois des articles ou des livres à son sujet. C'est modeste, à l'image de sa personnalité, mais cela permet de ne pas oublier « Różyczka », comme Tadeusz Boy-Żeleński aimait appeler cette ambassadrice de la cause polonaise en France. □

Polski wywiad we Francji i Koloniach

ciąg dalszy ze str. 2

W książce znajdziemy krótką charakterystykę stosunków wojskowych i politycznych wśród polskiej emigracji. Autor, dość oszczędnie, ale mimo wszystko, krytycznie opisuje odsuwanie ze stanowisk ludzi związanych z sanacją. Trudno nie przyznać mu racji, że te rozgrywki personalne osłabiały polską pozycję wobec aliantów.

Późniejszy szpieg z Afryki, poprosił natychmiast o przydział do WP. W grudniu 1939 został Szefem Sztabu i zastępcą dowódcy 6. Pułku 2. Dywizji Piechoty. Wyjeżdża wraz z pułkiem na przeszkolenie do Bretanii. W lutym 1940 mjr Słowikowski zostaje przeniesiony do II Oddziału Sztabu jako znawca spraw sowieckich. Studiowano tam wojnę fińską i przygotowywano plany przeciwdziałania sowieckiej propagandzie. Po klęsce Francji autor rozpo-

czyną, trochę na własną rękę, nielegalną działalność ewakuacyjną polskich żołnierzy. Resztę pasjonującej historii jego wojennych przygód można przeczytać już we wspomnieniach.

Pierwsze wydanie książki ukazało się dopiero w 1977 roku w Londynie nakładem MIZYC Press. Wydanie krajowe zostało obecnie poprawione i opatrzone dodatkowymi przypisami. Książka zawiera także indeks nazwisk, dokumentację, odpis dziennika meldunków siatki wywiadowczej i osobny rozdział o życiu rodzinnym polskich wywiadowców w Afryce. Można tu dodać, że książka jest bardzo starannie wydana. Warto także polecić inne wydawnictwa Domu „Rebis”, który specjalizuje się w tematyce wojennej, emigracyjnej i sowieckiej. Wydano tu m.in. twórczość Sotzenicyna, Szałamowa, książkę o losach „polskich sierot z Tengeru”, czy o zbrodni katyńskiej. □

POLSKA | FRANCJA | ŚWIAT

Murzyni, Arabowie, Cyganie

Anna Rzeczycka

W 2009 roku francuska filia amerykańskiej organizacji pozarządowej Open Society Institute przeprowadziła badania socjologiczne, które potwierdziły to, przeciwko czemu stowarzyszenia obrony praw człowieka protestowały od dawna: uliczne kontrole policyjne przeprowadzane są wybiórczo i dotyczą w pierwszym rzędzie Murzynów, Arabów i Cyganów. Przeciętnie rzecz biorąc, osoba o ciemnym kolorze skóry kontrolowana jest 7 razy częściej niż biały. Policjanci doskonale wiedzą, że taka praktyka jest sprzeczna z obowiązującymi przepisami, ale jak tłumaczą ci, którzy chcą się wypowiadać, władzom zależy na wytapaniu jak największej liczby nielegalnych imigrantów, a tych najłatwiej znaleźć wśród ciemnoskórych.

Policyjne kontrole uliczne rozpowszechniły się w Europie po zamachach 11 września 2001 r. na World Trade Center. Walka z terroryzmem stała się niestety pretekstem do działań niezgodnych z prawem. I w wielu wypadkach są to działania dyskryminujące, stygmatyzujące i marginalizujące te grupy ludności, które, wprost przeciwnie, powinny być wciągnięte do walki z terroryzmem i przestępczością.

W reakcji na niesprawiedliwe kontrole policyjne grupa 50 adwokatów francuskich postanowiła ostatnio przeprowadzić ofensywę na kilku frontach. Przede wszystkim sięgnęła po bardzo modne ostatnio narzędzie prawne pod nazwą „la question prioritaire de constitutionnalité”, które pozwala każdemu obywatelowi zakwestionować, jako niezgodną z konstytucją, ustawę, jaka została zastosowana wobec niego. Przez dwa tygodnie, adwokaci w Paryżu, Creteil, Nanterre, Lille, Marsylii i Lyonie nadzorowali akta składane w sądach.

Za każdym razem, kiedy istniało podejrzenie, że osoba została skontrolowana i zatrzymana z powodu koloru swej skóry, podnoszono kwestię zgodności policyjnej akcji z konstytucją. Adwokaci uważają, że artykuł 78-2 kodeksu procedury karnej dotyczący weryfikacji tożsamości jest zbyt szeroki, źle sformułowany i jako taki, stwarza pole do działań arbitralnych. Jest zatem sprzeczny z konstytucją.

Przed 2003 r. kontrole policyjne opierały się zawsze na przestankach obiektywnych: policjant musiał dysponować jakąś poszlaką, by sądzić, że osoba, którą zamierzał wylegitymować, popełniła lub próbowała popełnić przestępstwo. W 2003 roku w ramach ustawy o bezpieczeństwie wewnętrznym postanowiono, że policjant może kontrolować przechodnia nawet wtedy, gdy go tylko podejrzewa o chęć popełnienia wykroczenia. Szybko okazało się, że najczęściej kontrolowanymi ludźmi na ulicach są bardzo młodzi mężczyźni o śniadej karnacji.

„Nie chodzi nam o to, by udowodnić, że policjanci są rasistami – zauważa Lana Hollo przedstawicielka Open Society w Paryżu – chcemy napiętnować praktykę dyskryminacyjną zakorzenioną w kulturze i instytucjach. Kiedy słyszy się czasami, że Arabowie i Murzyni popełniają więcej wykroczeń niż inne kategorie ludności, to trzeba pamiętać o tym, że są oni o wiele częściej kontrolowani.”

Inna forma walki z niesprawiedliwymi kontrolami tożsamości polega na wprowadzeniu w niektórych wypadkach obowiązku pisemnego wyjaśnienia w policyjnym raporcie, dlaczego dana osoba została skontrolowana. Dzieje się tak w Wielkiej Brytanii i według stowarzyszeń obrony praw człowieka, ilość aktów o charakterze dyskryminacyjnym wyraźnie tam spadła. □

Nie rządem Belgia stoi

Belgia. Nie pomogła „rewolucja frytek”, którą w lutym urządzili zniecierpliwieni Belgowie. Wielopartyjne rozmowy o sformowaniu nowego rządu trwają już od czerwca ubiegłego roku!

Belgia pobiła światowy rekord Iraku, który potrzebował 289 dni, by zaprzysiąc rząd. Przyczyną paraliżu jest konflikt między Flamandami z północy a francuskojęzycznymi politykami z Walonii i Brukseli, m.in. kwestia praw językowych i wyborczych frankofonów, mieszkających we flamandzkich gminach pod Brukselą, oraz niechęć Flamandów do przekazywania pieniędzy na biedniejsze południe.

W tej sytuacji katolickie ruchy odnowy zaprosiły do uczestnictwa w narodowym wieczorze modlitwy, by wyprosić Boże miłosierdzie dla kraju i jego mieszkańców. Podczas spotkania w bazylice Koekelberg w Brukseli wierni modlą się o „uzdrowienie historycznych ran”, które podzieliły kraj. „Ufamy, że Duch Święty ujawni dary, które nosi w sobie każda ze wspólnot naszego kraju” – piszą inicjatorzy modlitwy, czyli Ruch Odnowy w Duchu Świętym i charyzmatyczna wspólnota „Verbe de Vie”.

Doświadczenie Belgii wskazuje, że o ile rozsądkiem wykazują się zwykli obywatele kraju, to brakuje go politykom, którzy nie są

w stanie pójść na kompromis, zaostrzając polityczne spory. Okazuje się, że kraj nie potrzebuje demokratycznie wybranego rządu. Belgia bezrządem stoi, ale nie upada. □

Edward Kabiesz/KAI

Groźna choroba w Niemczech

Niemiecki Instytut Kocha ostrzega przed spożywaniem warzyw pochodzących z północnych Niemiec: pomidorów, ogórków i sałat. Naukowcy nie wykluczają ich związku z groźną bakterią EHEC.

Naukowcy próbują gorączkowo zlokalizować źródło zachorowań. Z pierwszych ustaleń wynika, że wielu pacjentów spożywało surowe pomidory, ogórki i sałaty. Niektórzy eksperci są zdania, że pakowane hermetycznie sałaty są prawdopodobnie źródłem, z którego pochodzą groźne

bakterie. Liczba bardzo ciężkich przypadków zarażenia tymi szczepami dochodzi do 140.

Susanne Hugett, szefowa laboratorium badań lekarskich Medilys w Klinikach Asklepios w Hamburgu powiedziała: „Prawdopodobnie źródła zarazków należy szukać w porcjowanej sałacie”. Badania jeszcze trwają i prowadzone są bardzo intensywnie.

Liczba infekcji wciąż wzrasta

Nie ma jeszcze stuprocentowej pewności, jakie jest źródło szczepu bakterii EHEC (enterokrwotocznych *Escherichia coli*),

które zbierają dramatyczne żniwo już w 14 landach. Najwięcej infekcji występuje w północnych Niemczech, w których przebywały przez jakiś czas osoby z innych landów.

Stężby sanitarne zarejestrowały ogółem ponad 600 przypadków wystąpienia symptomów zakażeń tymi bakteriami. □

KRONIKA POLONIJA

od 1992 r. redaguje Zbigniew A. Judycki

KANADA

• 15 maja zakończyła obrady trzydniowa międzynarodowa konferencja młodej Polonii „Quo Vadis”. Była to jej trzecia edycja, tym razem zatytułowana

ponad 200 delegatów z Kanady, USA, Polski, Anglii, Irlandii, Litwy, Białorusi, Belgii i wielu innych krajów. Obrady odbywały się na University of Toronto.

razem zatytułowana „Tools for Success” – narzędzia osiągnięcia sukcesu. Organizacje studenckie i skupiające młodych profesjonalistów przy pomocy doradców przygotowały tę ogromną imprezę przez długie miesiące. W konferencji wzięło udział

AUSTRALIA -POLSKA

• Na polskim i polonijnym rynku ukazała się kolejna książka Bogumity Żongottowicz z Melbourne zatytułowana „Jego były Czerwone maki... Życie i kariera Gwidona Boruckiego – Guido Lorraine'a. Książka opowiada o artyście Gwidonie Boruckim – pierwszym wykonawcy pieśni „Czerwone maki na Monte Cassino”, do której słowa napisał Feliks Konarski (Ref-Ren), a muzykę skomponował Alfred Schutz. Borucki zaśpiewał ją wraz z zespołem Czołówki Rewiowej Ref-Rena dla żołnierzy 12. Pułku Ułanów Podolskich, zdobywców Monte Cassino. Przed wojną Borucki występował w „Cyrułiku Warszawskim”. Zadebiutował w filmie Michała Waszyńskiego „Profesor Wilczur”. Z „Polską Paradą” 2. Korpusu gen. Andersa przeszedł podczas wojny szlak od Persji przez Irak, Palestynę i Egipt do Włoch. W 1945 r. zamieszkał w Londynie. Jako Guido Lorraine zagrał w ponad 40 filmach. Występował w rewiach, w komediach muzycznych i w operet-

kach. Nagrywał płyty. W 1959 r. osiedlił się w Australii. Założył agencję artystyczną i australijską filię ZASPu. Prowadził własny program telewizyjny i organizował występy dla Polonii australijskiej. Zmarł w Melbourne w 2009 roku w wieku 97 lat. Książka „Jego były Czerwone maki...” jest nominowana do Złotego Liścia Retro na VIII Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Retro im. Mieczysława Fogga w Krakowie – nagrody Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za działalność artystyczną związaną z twórczością 20-lecia międzywojennego.

USA

• W dniach 13–15 maja 2011 r. Stowarzyszenie Polskich Inżynierów w Nowym Jorku – czyli Polonia Technica obchodziło 70-rocznicę postanienia, dokładnie w miejscu swego powstania, czyli w Generalnym Konsulacie RP na Manhattanie Stowarzyszenie powstało w czasie II wojny światowej w maju 1941 r., kiedy w rejonie Nowego Jorku przebywało 5,5 tys. polskich inżynierów i specjalistów. Uciekli z Polski i z Europy, aby swym zawodem wesprzeć przemysł wojenny Stanów Zjednoczonych. Polonia Technica została założona przez Walerego Starczewskiego, Wiktora Przedpęskiego, Zdzisława Roehra z pomocą Konsula Kazimierza Krasickiego. Wiele razy przypomniano olbrzymi dorobek polskich inżynierów czy inżynierów polskiego pochodzenia, urodzonych już w Ameryce. Teraz niech będzie wolno wspomnieć o mniej sławnych, ale również wielce zasłużonych jak polscy twórcy rakiet, bomby atomowo-wodowej, pojazdów kosmicznych, helikopterów, cienkich stali, nowych materiałów, czy Internetu.

• Bokser Tomasz Adamek i jego menadżer Ziggi Rozalski byli specjalnymi gośćmi na charytatywnym przyjęciu zorganizowanym przez New York Ski Educational Foundation – Nowojorską Narciarską Fundację Edukacyjną. Spotkanie odbywało się w restauracji Loeb Boathouse w Central Parku w Nowym Jorku. Współgospodarzami wieczoru byli najlepsi amerykańscy narciarze. Wieczór prowadziła Rita Cosby – gwiazda amerykańskiej stacji telewizyjnej CBS

AFGANISTAN

• Kilkadziesiąt skrzynek z ponad 35 tys. naboju oraz znaczną liczbę pocisków do ręcznych granatników przeciwpancernych i rakiety wykryli polscy żołnierze w Afganistanie. □

Nie chce orderu od Komorowskiego

Była opozycjonistka Joanna Radecka nie chce odbierać orderu z rąk prezydenta Komorowskiego. Uprzedzając ewentualną chęć przyznania go przez głowę państwa, napisała do Instytutu Pamięci Narodowej, że i tak by go nie przyjęła. IPN chciał wystąpić do Pałacu Prezydenckiego o nadanie Joannie Radeckiej Krzyża Wolności i Solidarności.

O planach orderowych poinformował ją gdański oddział Instytutu. Radecka odpisała, że dziękuje, ale nie. – Z przykrością muszę odpowiedzieć, że nie mogłabym przyjąć odznaczenia z rąk obecnego prezydenta Rzeczypospolitej, Bronisława Komorowskiego – oświadczyła opozycjonistka z czasów PRL.

Uzasadniając swoją decyzję podkreśliła, że aktualny prezydent, będąc jeszcze marszałkiem, „wstrzymał prace nad projektem ustawy o uprawnieniach kombatanów i osób represjonowanych” autorstwa Prawa i Sprawiedli-

wości. Radecka zarzuca też Komorowskiemu, że ten nie podjął działań mających na celu pełne wyjaśnienie katastrofy Tu-154M w Smoleńsku. – Ani nie zachował szacunku dla pamięci jej ofiar, szczególnie swojego poprzednika, prezydenta Lecha Kaczyńskiego – dodała.

Była opozycjonistka była również oburzona decyzją Komorowskiego zapraszania Jaruzelskiego na posiedzenie Rady Bezpieczeństwa Narodowego. – Jaruzelski został tym samym uhonorowany przez głowę państwa, a my żyjemy w kraju, w którym jedyną osobą skazaną za grzeszenie 1970 r. jest nieżyjąca już Wiesława Kwiatkowska, dziennikarka, odznaczona pośmiertnie przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego orderem Polonia Restituta – napisała. Zatem Komorowski „stanął po stronie przeciwników wolności i solidarności”.

Radecka stwierdziła jednocześnie, że czuje się zaszczycona inicjatywą IPN, ale

„rezygnuje z niej z głębokim żalem”. – Zgoda na przyjęcie tego odznaczenia w opisanych okolicznościach jest jednak niemożliwa.

Joanna Radecka nie jest pierwszą osobą, która nie chciała przyjmować orderów od urzędującego prezydenta. Wcześniej Joanna Łukasiewicz-Wyrwich i Mirosław Mateusz Wyrwich (byli działacze „Solidarności”), Czesław Nowak, Alojzy Szablewski, Stanisław Fudakowski, Józef Raszewski (Stowarzyszenie „Godność”) oraz b. działacz Wolnych Związków Zawodowych Krzysztof Wyszowski odmówili przyjęcia odznaczeń z rąk Komorowskiego. □

„Gościa Niedzielnego” pytanie o wychowanie

Przy komputerach

Odwiedzając wnuki zastanawiam się, czy nie przesiadują zbyt wiele przy komputerze. Syn i synowa twierdzą, że mają to pod kontrolą. Starszy wnuk, 12-latek, zawsze, ilekroć do nich przychodzi, siedzi przed monitorem. Twierdzi, że odrabia równocześnie lekcje. Ma jakieś limity czasowe, nie bardzo rozumiem jakie. Młodszy, trzecioklasista, bardzo chce go naśladować. Potrafię wyciągnąć go z domu, zaoferować różne atrakcje, ale starszy zastania się brakiem czasu.

Babcia

Jeśli rozmawia Pani o tym z rodzicami chłopaków, to siłą rzeczy muszą się nad tym problemem zastanowić i nawet jeśli nie przyznają racji, to jednak analizują sytuację. Poza tym chyba zasługują na zaufanie, w końcu to ich dzieci, na rozwoju których bardzo im zależy. Najstarsze pokolenie martwi się siedzeniem nastolatków przy komputerach, ale nie bierze pod uwagę faktu, że oni prawie rezygnują z telewizji. Ich rodzice tkwili przed ekranem telewizora, oni nie mają takiej potrzeby. Nastolatki potrafią się uczyć i jednocześnie zerkać na monitor, prowadzić rozmowy z rówieśnikami, dowiadywać się, co kto w danej chwili robi i jakie ma plany. Tego się już nie cofnie, ma to też wiele plusów. Czasami demonizujemy coś, czego nie znamy. Korzystanie z komputera i internetu to sprawa każdej rodziny, to odpowiedzialność rodziców, którzy najlepiej znają swoje dzieci. Im młodsza pociecha, tym mniej czasu przy komputerze. Zdrowy i energiczny dzieciak zawsze powinien wybrać grupę rówieśników i ruch na powietrzu. Jeśli tego nie chce, trzeba się zastanowić, co się dzieje nieprawidłowego. To fantastycznie, że może Pani zaproponować młodszemu wnukowi ciekawe dla niego wyjścia, atrakcje odpowiednie do jego wieku, możliwość wyżycia się na świeżym powietrzu. Rodzice pewnie przy nim mają już doświadczenie, na ile mogą mu pozwolić. Natomiast ważne jest, by się interesować tym, co on robi, w co gra, posiedzieć z nim, pozwolić mu być przewodnikiem. Są na przykład pięknie opracowane gry komputerowe o tematyce biblijnej. Niedawno Edycja Świętego Pawła wydała świetną grę pod

tytułem „Noe”. Zawiera ona wiele atrakcyjnych zadań, ma jasne przesłanie, uczy pewnych zachowań. Może właśnie babcia lub dziadek mogą się z młodszym wnukiem przed monitorem i przekonać się, jakie są teraz możliwości zabawy i nauki. Dzieci bardzo lubią z kimś poznawać coś nowego, dzielić się radością, a już odgrywanie roli przewodnika to dla najmłodszego w rodzinie sama przyjemność. Starszego wnuka nie należy krytykować za siedzenie przy komputerze, tylko z nim rozmawiać o tym, do czego go wykorzystuje, prosić o wyjaśnienia. Można go też poprosić, by pokazał ciekawe dla Pani strony, np. różne portale religijne, które są bardzo dobrze prowadzone. Obawy kierować do rodziców, a z wnukiem lepiej nawiązać kontakt i tym bardziej pozwalać, by tłumaczył, objaśniał, prezentował. Gdyby na najbliższą uroczystość rodzinną przygotował ciekawą prezentację zdjęć, byłby to miły akcent spotkania. Współcześni rodzice nie są już bezradni wobec komputera, dlatego różne niebezpieczeństwa są teraz o wiele mniejsze niż jeszcze kilka lat temu, gdy młodzi wykorzystywali niewiedzę dorosłych. Teraz wystarczy brać pod uwagę wiek, charakter dziecka, stopień jego samodzielności, tryb życia, ilość zajęć dodatkowych, oceny, obowiązkowość i pracowitość. Zamiast rygorystycznej kontroli więcej efektu dają rozmowy, serdeczna ciekawość, wspólne działania. □

Fortuny

Wielkie francuskie fortuny, to przeważnie majątki odziedziczone po przodkach. Tylko 33 proc. francuskich miliarderów to ludzie, którzy dorobili się sami, za to w Wielkiej Brytanii 80 proc. miliarderów zbudowało samemu swoje fortuny. W Chinach 66 proc. a w Rosji 100 proc. bogaczy nie dziedziczyło swoich majątków. W USA 68

proc. wielkich majątków należy do «self made menów», na rynkach wschodzących jest to około 66 proc. Francuscy bogacze są też najstarsi w tej grupie i mają średnio 74 lata. Chińscy miliarderzy mają około 50 lat, rosyjscy – 49, Anglosasi mają średnio 65 lat. □

Nasi kibice „zamknęli” Wembley

„Futbolowi Patrioci”, organizacja zrzeszająca polskich kibiców w Wielkiej Brytanii przyłączyła się do ogólnopolskiego protestu kibiców przeciwko zamykaniu w naszym kraju stadionów przez administrację państwową.

Kibice chcąc w ten sposób zwrócić uwagę mediów na swoją akcję, wywiesili na słynnym stadionie Wembley transparent, informujący, że i ten stadion jest... zamknięty przez Tuska.

28 maja na Wembley – najbardziej rozpoznawalnym obiekcie piłkarskim na świecie – odbywał się finał Ligi Mistrzów, między FC Barceloną a Manchesterem United. □

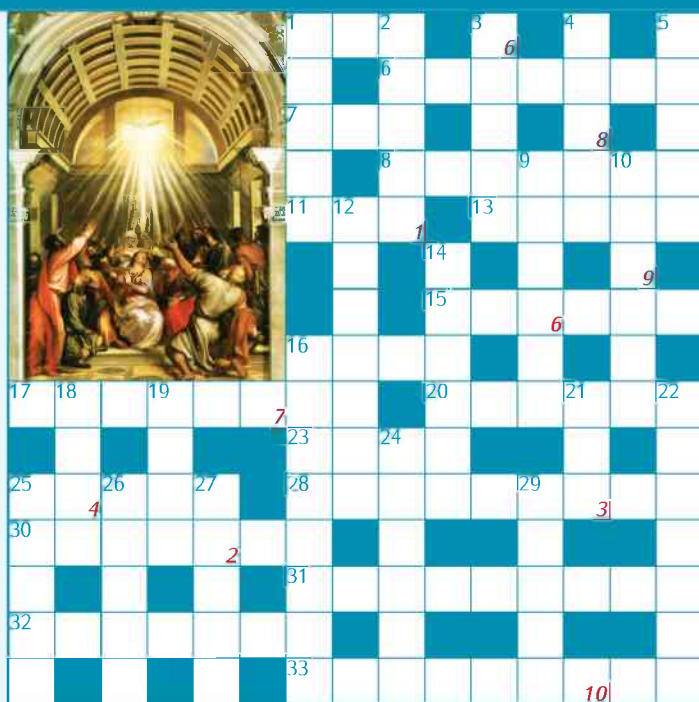
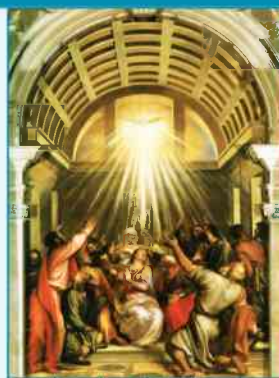

KRZYŻÓWKA GŁOSU

POZIOMO: 1) Karol, autor „Winnetou” 6) Urządzenie dźwiękowe 7) Przebój, szlagier 8) Niejeden w zajezdni 11) Odkryty przez Marię i Piotra Curie 13) Likier kminkowy 15) Przegub metalowy 16) Gruby koc 17) Jenot 20) Ozdoba męskiej szyi 23) Ptak nocny 25) Razowy lub żytni 28) Odczyt publiczny 30) Serwis internetowy umożliwiający publikację w internecie filmów 31) Kapitan w kawalerii 32) Opiniotwórczy arkusz 33) Forma rekreacji

PIONOWO: 1) Przędza z angory 2) Szwedzki port nad Bałtykiem 3) Orszak 4) Ptak; jer 5) Kłamstwo, obłuda 9) Śródziemnomorskie drzewo owocowe 10) Akt prawny 12) Napastnik 14) Afrykański kuzyn wilka 16) Straceniec 18) Czułe na plotki 19) Roślina, symbol Szkocji 21) Kawał, żart, dowcip 22) Płaz; tryton 24) Strzałka w matematyce 25) W cudzystwach 26) Szklana cygarniczka 27) Z przekąskami 29) Sumpt bardziej nowoczesne

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Rozwiązanie krzyżówki: Nr. 19/2011 – Powołania

Poziomo: 1. potomstwo; 5. sputnik; 7. metr; 9. zakrok; 10. towy; 11. duszek; 15. foton; 16. Honsiu; 20. miasto; 21. spiszek; 22. gwarek; 23. cęgi; 25. opal; 28. szpon; 29. odbitka; 30. usta; 31. odwet; 32. katarakta. **Pionowo:** 1. prom; 2. test; 3. sztukas; 4. wpisowe; 6. przydomek; 8. ekonomika; 12. unik; 13. zastęp; 14. kaolin; 17. obwódka; 18. sarnina; 19. uskok; 23. czad; 24. goleń; 26. park; 27. luka; 28. stok.

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

⊕ Ekstraklasa zakończyła rozgrywki. Wyniki 29 i 30 kolejki rozstrzygały już tylko o tym, kto spadnie i kto zagra w pucharach. W przedostatniej kolejce Ruch Chorzów przegrał 1:2 ze Śląskiem Wrocław, Polonia Warszawa bezbramkowo zremisowała z GKS Bełchatów, Arka Gdynia przegrała 2:5 z Legią, Widzew pokonał 1:0 Lechię, Polonia Bytom uległa 1:2 Lechowi, KGHM Zagłębie Lubin przegrało 0:3 z Wisłą, Korona wygrała 1:0 z Górnikiem Zabrze, a walcząca o utrzymanie Cracovia rozgromiła 3:0 Jagiellonię. W kolejce 30 padła za to rekordowa liczba goli. Wyniki: Lech – Korona 4:0, Lechia – KGHM 1:2, Górnik – Widzew 4:0, Wisła – Polonia W. 0:2, Śląsk – Arka 5:0, Legia – Polonia B. 4:0, GKS – Cracovia 1:0, Jagiellonia – Ruch 2:1. Ostateczna tabela ekstraklasz: 1. Wisła Kraków; 2. Śląsk Wrocław; 3. Legia Warszawa; 4. Jagiellonia Białystok; 5. Lech Poznań; 6. Górnik Zabrze; 7. Polonia Warszawa; 8. Lechia Gdańsk; 9. Widzew Łódź; 10. GKS Bełchatów; 11. Zagłębie Lubin; 12. Ruch Chorzów; 13. Korona Kielce; 14. Cracovia Kraków; 15. Arka Gdynia; 16. Polonia Bytom.

⊕ Poza Wisłą, która będzie walczyła o Ligę Mistrzów, w pucharach zagrają Śląsk, Jagiellonia i Legia, (jako zdobywca PP). Ekstraklasę opuszczają Arka i bytomska Polonia. Zastąpią je zespoły awansujące z 1 ligi – ŁKS i Podbeskidzie Bielsko-Biała. Chyba, że PZPN znowu coś pokręci z licencjami. Królem strzelców ekstraklasz został Fran-

kowski (Jagiellonia), który przypieczętował tytuł strzeleniem 14 gola w ostatniej kolejce.

⊕ Boukhari, Branco i Żurawski żegnają się z Wisłą. Klub negocjuje nadal zatrzymanie Chaveza. Mówi się też, że na Reymonta ma się pojawić piłkarz z europejskiej czołówki. Padają m.in. nazwiska Ruuda van Nistelrooya i Roque Santa Cruz. Wisła przeznaczyła na wzmocnienia 6 mln euro.

⊕ Polacy za granicą. Boruc żegna się z Fiorentiną. Działacze klubu chcą go sprzedać i wyrazili zgodę na jego przenosiny do Bologna FC. Obrońca reprezentacji Polski, Boenisch przedłużył kontrakt z Werderem. Baszczyński, który gra w greckim Atromitosisie Ateny, może wrócić do Wisły Kraków.

⊕ Agnieszka Radwańska wywalczyła awans do IV rundy wielkoszlemowego turnieju tenisowego im. Rolanda Garrosa w Paryżu. W walce o ćwierćfinał Radwańska uległa Szarapowej (Rosja, 7).

⊕ 7 runda żużlowej ekstraklasz speedwaya: Caelum Stal Gorzów – Unibax Toruń 52:38, Unia Leszno – Tauron Azoty 51:39, PGE Marma Rzeszów – Falubaz 39:51, CKM Włókniarz Częstochowa – Sparta Wrocław 48:42. W tabeli na prowadzeniu Stelmet Falubaz Zielona Góra z 5-punktową przewagą nad Caelum Stalą i Unibaxem.

⊕ Polscy siatkarze zaczęli Ligę Światową od wygranej 3:0 z USA. W rewanżu musieli uznać wyższość Amerykanów i przegrali 0:3.

⊕ Polskie koszykarki przegrały z Rosjan-

kami 66:74 i z Łotyszkami po dogrywce 59:60 na turnieju w Karlovych Varach. Wcześniej pokonały tylko Czeszki 51:48.

⊕ W trzecim finałowym meczu Plus Ligi Kobiet w siatkówce zmierzający po mistrzostwo Polski zespół Banku BPS Muszynianki Fakro Muszyna nie dał szans rywalkom z Atomu Trefla Sopot i po wygranej 3:1 zdobył czwarte w historii klubu mistrzostwo kraju.

⊕ Orlen Wisła Płock w czwartym meczu o 1. miejsce PGNiG Superligi piłkarzy ręcznych pokonała 26:23 Vive Targi Kielce i zapewniła sobie tytuł mistrza Polski.

⊕ Hampel i Tomasz Gollob stanęli na podium w GP Czech – III rundzie el. IMS, która rozegrana została w Pradze. Zawody wygrał Amerykanin Greg Hancock, który objął też prowadzenie w klasyfikacji generalnej.

⊕ Jakub Giermaziak po raz kolejny pokazał się z dobrej strony w serii Porsche Supercup. Kierowca ekipy VERA Racing Team zajął piąte miejsce w GP Monako.

⊕ Kusznierevich i Życki zajęli 2-miejsce w klasie Star w żeglarskich regatach Pucharu Świata w holenderskim Medemblik. Zwyciężyli srebrni medalści pekińskich igrzysk, Brazylijczycy Scheidt i Prada.

⊕ Zbigniew „Gutek” Cutkowski na jachcie „Operon Racing” dotarł na metę w La Rochelle na 3-pozycji ostatniego etapu żeglarskich regat dookoła świata Velux 5 Oceans. W klasyfikacji generalnej Polak zajął drugie miejsce. □

I Komunia św. w Triel

Ks. Tomasz Sokół

29 maja 2011 r. – ta data – dla dzieci, które po raz pierwszy w swoim życiu, przystąpiły do I Komunii św., we wspólnotę polską w Triel, zapadnie na stałe do ich pamięci.

Warto jednak przypomnieć, że to uroczyste i rodzinne wydarzenie, tak piękne i niepowtarzalne, było owocem żmudnej, ale jakże potrzebnej pracy – tej duchowej i edukacyjnej – którą podjęli przez ostatnie trzy lata ich rodzice jak i ucący katecheci oraz nauczyciele. Wszyscy z ogromnym przejęciem patrzyli i słuchali, jak ich owoc pracy i poświęcenia, pięknie zakwita w duszach tych maluczkich, przyjmujących Chrystusa do swoich czystych serc. Właśnie, w oczach rodziców można było dostrzec płynącą ze szczęścia łzę, bo ich dziecko, już w całej pełni mogło uczestniczyć w Ofierze Eucharystycznej. Z przejęciem i drżącym głosem na ustach, na początku tej I komunijnej uroczystości, błogostawili swoje ukochane pociechy.

Swoją obecnością, modlitwą i sprawowaniem Najświętszej Ofiary, zaszczycił wszystkich obecnych, w tym młodym i polskim duszpasterskim ośrodku, ks. inf. Stanisław Jeż Rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Na początku Mszy św. właśnie rodzice zwrócili się z prośbą, do ks. Rektora, aby On przewodniczył tej szczególnej modlitwie i udzielił dzieciom, Sakramentu Eucharystii.

W swym słowie ks. inf. Stanisław Jeż z wielką troską zwrócił się do bohaterów tego rodzinnego święta i zachęcał ich m.in. do tego, aby to spotkanie z przychodzącym Chrystusem, zapadło w serca i umysły jak najmocniej i jak najgłębiej. Zwrócił uwagę na wielką i niepodważalną rolę rodziny, która najpełniej potrafi kształtować duchowość młodego człowieka – jego wszechstronny rozwój. Sam przytaczał świadectwo własnego powołania i pracy duszpasterskiej, jaką sprawował pracując na misjach, wśród zgłodniałych afrykańskich dzieci. Kaznodzieja zachęcał

wszystkich obecnych, aby świadectwo ich życia było czytelnym znakiem przynależności do Chrystusa i wierności Jego krzyżowi. W czasie składania darów eucharystycznych I komunijne dzieci, wraz ze swoimi rodzicami, przyniosły do ołtarza – na ręce ks. Rektora – nowo zakupioną patenę oraz kielich do sprawowania Mszy św.

Życie młodego człowieka niesie wiele trudności, ale i radości, oczywiście te dzieci wymagają jeszcze troskliwej i rodzicielskiej opieki. Ale najważniejszym mottem – tego świątecznego wydarzenia – było to, że od dnia I Komunii św. stały się one żywymi świadkami obecności Boga, że te dzieci nie są już same. Sam bowiem Pan Jezus zagościł w ich sercu.

Na zakończenie I Komunii św. – po raz pierwszy przeżywanej w tym polskim kościele p.w. św. Joanny d'Arc w Triel – ks. Tomasz Sokół podziękował wszystkim obecnym za wspólne świętowanie, za głęboką modlitwę, za ufundowany drogocenny prezent. Podziękował także ks. Rektorowi za wygłoszoną homilię, która tak mocno zapadła w serca rodziców i ich dzieci, za okazywaną życzliwość, w tych najważniejszych wydarzeniach – przeżywanych w Triel – obecność ks. inf. Jeża zawsze jest wielkim świętem dla wszystkich Polaków. Podziękował także za oprawę muzyczną przygotowaną, przez p. Annę Polaczek i złożył życzenia oraz gratulację wszystkim mamom przeżywającym swoje piękne święto.

Lista dzieci, które przystąpiły 29 maja do I Komunii w Triel:
Grędyś Emilia, Lachaud Filip, Rurka-Lamoure Milena, Waśko Amelia, Wilk Julia, Wojtkielewicz Kamil.

Une journée formidable sur les pas de St Pierre et St Benoit Labre

Mercredi 11 mai 2011 avec tous mes copines et copains du catéchisme de la Paroisse St Stanislas, nous avons rendez vous à neuf heures trente près de la salle de caté pour une journée de retraite.

Nous étions quatorze à partir, pour notre temps fort : la préparation à notre profession de foi à Amettes, village situé à environ quinze kilomètres de Calonne-Ricouart. Le début nous a un peu intimidé. Nous nous aperçûmes : Monsieur l'Abbé avait été oublié ! Dorothy fit demi-tour pour aller le chercher. Il était indispensable car notre catéchiste, Jeannine, s'était cassé la jambe et ne pouvait se déplacer sans son fauteuil roulant, nous l'admirons car son courage et sa volonté de nous accompagner est énorme. Elle représente un exemple pour nous, surtout durant ces trois années

À dix heures accueil chaleureux de Madame et Monsieur Colson, responsables de l'Abri du Pèlerin. Madame Denise nous expliqua le déroulement de la journée. De dix heures quinze à douze heures nous nous sommes partagés en trois groupes. On nous distribua le thème de cette matinée "Les relations de Pierre avec Jésus" sous forme de jeu. Au fur et à mesure nous avançons et comprenons pourquoi la confiance absolue de Jésus envers Pierre. Malgré les incompréhensions, les abandons, la trahison - Jésus n'abandonne jamais. Nous avons découvert et beaucoup travaillé la Bible. Puis nous avons eu un questionnaire:

« Moi et ceux avec qui j'aime être »

Quelle activité aimes-tu faire avec ton copain ? Quelle qualité aimes-tu trouver chez l'autre ? Qu'est ce qui peut casser une bonne entente ?

À midi un pique nique nous rassemble autour de notre Père Szczepan, nous commençons à faire vraiment connaissance, nous l'apprécions et quel bonheur, il aime le foot aussi nous l'engageons pour un match avec les filles et les garçons. Nous le désignons arbitre de la partie

Plus tard nous avons découvert la vie de Saint Benoit Joseph Labre né à Amettes au dix huitième siècle à travers un petit film relatant sa courte vie à la recherche de Dieu. Il a parcouru toute l'Europe à la recherche de Dieu! Impensable aujourd'hui! Le peu que Benoit possédait il le partageait avec plus pauvre que lui. Nous avons visité sa maison natale, l'église où il a été baptisé. Nous avons prié et terminé cette journée par une Messe en plein air dans la prairie de l'abri sous un soleil radieux comme notre cœurs. Cette journée restera gravée longtemps dans nos cœurs et nous fit beaucoup réfléchir à l'approche de notre rencontre avec Jésus. □

Les enfants du catéchisme de la Paroisse St-Stanislas

Z Matką Bożą Królową Rodzin

Byla ich czwórka, która jak czterech ewangelistów, najpierw otoczyła Hostie na ścianie dekoracji w Kaplicy Matki Bożej z Belleville, a potem już na żywo, podczas Mszy św. sprawowanej 29 Maja o godz. 11.30. Tego dnia w pięknie przystrojonej świą-

tyni do Pierwszej Komunii św. przystąpili: Yann Brahmi, Róża Dziura, Dominik Wanat i Kacper Wójtowicz.

Niech Matka Boża, Królowa Rodzin otoczy ich rodziny swoja miłością, a te dzieci prowadzi przez ich piękne życie. □

Pomost - Passerelle
STOWARZYSZENIE

Stow. Pomost – Passerelle powstało w 2004 r. Pracujemy zwłaszcza z obywatelami polskimi

mieszkającymi w Paryżu i jego okolicach, znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej, skrajnym ubóstwie oraz wykluczeniu społecznym. Oferujemy pomoc i opiekę dla osób uzależnionych od środków odurzających

ADRES I KONTAKT: Association **POMOST-PASSERELLE**: 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris Tel: 01.72.61.33.14; 06 21 01 85 49; 06 68 53 59 79; Email: pomost-passerelle@wanadoo.fr | <http://pomost-passerelle.org/>

Walne zebranie P.Z.K w północnej Francji

14 maja Polskie Zjednoczenie Katolickie w północnej Francji zorganizowało w Méricourt i Noyelles sous Lens swoje walne zebranie. Główną jego zadaniem było wybranie nowego Zarządu i Rady oraz omówienie kontynuowanie działalności naszej organizacji.

Przed obradami w Méricourt w kościele Św. Barbary odbyła się uroczysta Msza święta koncelebrowana, pod przewodnictwem ks. wicerektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji Krystiana Gawrona, który wygłosił homilię, zachęcając do dalszej owocnej pracy w stowarzyszeniach. W czasie Eucharystii, na

prośbę duchownego, na znak pokoju, każdy z wiernych powtórzył słowa „dobrze że jesteś”, co było wymowne, dając poczucie bliskości każdego z nas.

Po Mszy św. wszyscy delegaci zgromadzili się w Noyelles sous Lens w Sali Mametz.

Pani prezes Alina Jankowska przywitała obecnych gości: Wicerektora PMK z Paryża ks. prał. Krystiana Gawrona, Sekretarza Generalnego PZK ks. dziek. Daniela Żylińskiego, Dyrektora Bractwa Żywego Różańca ks. Ryszarda Oblizajka, Dyrektora Związku Mężów Katolickich ks. Piotra Michniaka, Dyrektora Związku Krucjaty ks. Tomasza Mikulaka, pana Lechę

Dolatę w wraz z małżonką, prezesa PZK z Lotarynii, pana Sławomira Indyka prezesa PZK Regionu Paryskiego, panią Marię Kazmierczak prezesa Związku BŻR, panią Henriette Wróbel prezesa Związku Krucjaty, pana Edouarda Juśkowiaka prezesa Związku Mężów Katolickich oraz pozostałych przedstawicieli poszczególnych stowarzyszeń.

W tej części zebrania zostały przedstawione Sprawozdania: sekretarza, skarbnika i prezesa PZK oraz prezesów Związku Mężów Katolickich, Związku Krucjaty, Związku Bractwa Żywego Różańca, prezesa Polskiego Zjednoczenia Katolickiego z Lotarynii i prezesa PZK Regionu Paryskiego.

Następnie Wicerektor PMK ks. prał. Krystian Gawron podziękował wszystkim obecnym za współpracę, zachęcając do dalszej pracy.

W dalszym przebiegu zebrania został omówiony kalendarz przyszłych spotkań, zwłaszcza uroczystości Bożego Ciała - 26 czerwca o godz. 15.30, którą PZK organizuje na wzgórzu Lorette, w obecnym, jubileuszowym roku 175-lecie PMK we Francji i 25-lecie jej rektora, pod przewodnictwem Rektora PMK we Francji ks. inf. Stanisława Jeża.

Już dzisiaj serdecznie zapraszamy wszystkich wiernych na te wyjątkowe spotkania.

Tradycja Bożego Ciała obchodzonego na wzgórzu Lorette istnieje od 1935 roku, i pragniemy ją utrzymać jak najdłużej.

Sekretarz Generalny PZK ks. dziek. Daniel Żyliński kontynuując obrady zebrania, omówił udział w jeszcze w innych spotkaniach w naszym regionie, zachęcając jednocześnie do wspólnej pracy stowarzyszeń.

Po przerwie obiadowej nastąpił wybór Biura Administracyjnego PZK, nowy Zarząd ukonstytuował się w składzie:

Prezes - Alina Jankowska; - Sekretarz - Kazimiera Napieralski; - Skarbnik - Eddouard Juśkowiak.

Rada: Maria Kazmierczak, Henriette Wróbel, Stanisława Stachowska, Józef Pogodalla, Thérèse Lazarewicz, Chrystiane Śmiątek, Krystian Orpel, Maria Malecka, Hervé Delattre, Raymond Woźniak, Lech Dolata, Sławomir Indyk oraz księża odpowiedzialni za stowarzyszenia.

Przyszłe zebranie Zarządu i Rady PZK odbędzie się 21 czerwca w Harnes.

Serdeczne „Bóg zapłać” wszystkim uczestnikom obecnego zebrania. □

Sekretarz: Kazimiera Napieralski

Zaproszenie

W imieniu Polskiej Misji Katolickiej okręgu Le Bassin Minier de Blanzy – Montceau les Mines – Sanvignes les Mines – Saint Vallier (Bourgogne), pragniemy zaprosić Polonię do Paray le Monial, na wspólne uwielbienie Pana Jezusa w Jego Sakramencie Miłości. W tym roku, Uroczystość Bożego Ciała będzie obchodzona 26 czerwca. Z uwagi na wiek większości Parafian i Gości, tegoroczna procesja odbędzie się wewnątrz parku (jak dawniej), zaraz po Mszy św. Polski chór „Tradycje” zapewni nam piękną oprawę wokalnno-muzyczną.

Wyznajmy wspólnie naszą wiarę; wiarę, którą przekazali nam w dzieciństwie nasi pierwsi katecheci, duszpasterze i nasi rodzice!

Program Uroczystości: (Msza św. i procesja w parku – „Dôme”, obok bazyliki):

9.00 – Rozpoczęcie modlitwą Różańcową i okazja do Spowiedzi św.

9.30 – Msza św. i Procesja Bożego Ciała.

12.00 – Obiad we własnym zakresie.

Przyjazd na uroczystość we własnym zakresie. Adres strony internetowej: www.montceau.parafia.info.pl

ks. Tomasz Tobys SChr

Jeśli uważasz, że masz problem z alkoholem,
alkohol kieruje Twoim życiem

Przyjdź na spotkanie **Anonimowych Alkoholików**

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem – **alkohol**.

**Spotkania AA odbywają się w każdy wtorek
w godzinach od 19³⁰ do 21³⁰**

przy kościele św. Genowefy (18, rue Claude Lorrain, 75016 Paris – metro Exelmans)

i w każdy piątek godzinach od 19³⁰ do 21³⁰

w Domu Jana Pawła II (52, av. Laplace, 94110 Arcueil – RER B stacja „Laplace”)

Anonimowość jest podstawową zasadą Anonimowych Alkoholików

Nam się udało – Tobie też się może udać

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIERDZIA

Maria GREN – CANTEBONNE-VILLERUPT –	20 €
Ks. Waldemar KRASNY CM –	140 €
André MAJCHER- AUDUN LE TICHE –	30 €
Stanislas TRENDIA KONACKER – HAYANGE –	50 €
Jean WARCHOLINSKI – ALGRANGE –	50 €
Joseph KWIATKOWSKI – HAYANGE –	10 €
Jean DEBUS – NILVANGE –	50 €
Eleonora DERDA – AUDUN LE TICHE –	30 €
Danuta LUSATTI – AUDUN LE TICHE –	50 €
MICHALISZYN –	40 €
Leokadia GACA – AUDUN LE TICHE –	10 €
Parafia ks. Krasnego ącość –	530 €
Ks. Andrzej W. SOWOWSKI SChr – MONTIGNY EN OSTREVENT	
Bractwo Żywego Różańca w Montigny en Ostrevent –	50 €
Bractwo Żywego Różańca i Towarzystwo Polek w Lallaing –	25 €
Association des Femmes Polonaises à Montigny	
en Ostrevent –	30 €
Tow. Polek w Pecquencourt –	30 €
Koperty indywidualne –	115 €
Parafia ks. Sowowskiego ącość:	250 €
Abbé Jacques ALAIN – ECOUIS –	250 €
Ks. Maciej NIZIO – CASTELSARRASIN,	
w tym: Wspólnota Polska w Montauban –	130 €
Ks. Bronisław ROSIEK –	295 €

Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise, 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268-75 N Paris

**Anonimowi Alkoholicy
niedziela, godz. 17:00**

spotkania otwarte dla
wszystkich zainteresowanych

GRUPA POLSKOJĘZYCZNA
„NIEDZIELNA”

**3 Rue Rampal
75019 Paris**

M 11 2 Belleville

tel. kontaktowe:

0 625 973 095

0 618 916 541

Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików

AL-ANON – GRUPA „ŚWIATEŁKO”

jest wspólnotą kobiet i mężczyzn na życie których wpływa picie
alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby.

Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem. Jeśli masz kochaną osobę, której picie powoduje poważne problemy, będziesz serdecznie witany na naszych spotkaniach. Nie mamy powiązań z żadnym wyznaniem wiary, nie mamy żadnych zobowiązań prawnych, składek ani wpisowego. Dzielimy się wzajemnie naszym doświadczeniem, siłą i nadzieją. Twój postęp może się dokonać według twojego własnego sposobu i tobie właściwego tempa. My tylko zachęcamy, abyś wziął udział w naszej wspólnej sprawie.

Spotkania odbywają się **W KAŻDY CZWARTEK o godz. 20⁰⁰**

W salce obok kościoła polskiego św. Genowefy 18 rue Claude Lorrain, 75016 Paris (M° Exelmans) **ANONIMOWOŚĆ JEST PODSTAWOWĄ ZASADĄ AL-ANON**

Zapraszamy na spotkanie

z Panią Aldoną Gawecką – autorką książki „Wspomnienia Kresowianki”, wydanej w roku 2011 przez Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Francuskiej.

Spotkanie odbędzie się 12 czerwca (niedziela) o godz. 18. w restauracji polskiej „Mazurka” na Montmartrze – 3, rue André Del Sarte.

Spotkanie poprowadzi wieloletnia radna warszawskiego Żoliborza Pani Dorota Zbrożyna Arct.

Organizatorzy

Aldona Gawecka

WSPOMNIENIA
KRESOWIANKI

✿ Lekarz medycyny:

– profesjonalne zabiegi lecznicze, – Bioenergioterapia, – Masaż leczniczy, – Ustawianie kręgow, – Akupresura, – Stawianie baniek. Zabiegi u pacjenta w domu. Tel. 07 60 24 40 14.

Potrzebujesz ubezpieczenia
w konkurencyjnych cenach?

Zadzwoń!

Dariusz ŚCIGAJ, przedstawiciel firmy ubezpieczeniowej
FOUR GATES FRANCE COURTAGE, proponuje wszelkie
ubezpieczenia i usługi kredytowe.

61, rue de la Tour d'Auvergne (RER A, stacja Torcy) – 77185 LOGNES
tel. **09 50 08 00 32** (po francusku); **06 70 35 13 76** (po polsku i francusku)
e-mail: **d.scigaj@fourgates.fr**
Nr ORIAS: 1005837 | Na życzenie – dojazd do klienta w regionie paryskim

FOUR GATES
FRANCE

✿ **WYWÓZ GRUZU. PRZEPROWADZKI.**
T. 06. 78. 08. 65. 65

Rozliczenia księgowe. 07 60 74 90 98

✿ **Dom Polskiej Misji Katolickiej we Francji**
poszukuje fachowca - kucharza lub kucharki.
T. 01 55 35 32 37; 06. 08. 95. 64. 82

kto

TÉLÉVISION CATHOLIQUE

KTO est accessible via le satellite,
la TV par ADSL, le câble, et par
Internet (www.ktotv.com)
en direct et en plein écran.

Canalsat (anciennement TPS) : canal 173
Coordonnées de KTO sur le satellite Astra : Satellite Astra 1KR
(19,2° Est) • Transpondeur : 22 • Fréquence : 11 538 MHz • Polaris-
ation : Verticale • Symbol rate : 22,0 MSymb/sec • Service ID : 6902 • PID
Vidéo : 602 • PID Audio : 622.

Jeśli uważasz, że masz problem
z **ALKOHOLEM**,
alkohol kieruje Twoim życiem,

**PRZYJDŹ NA SPOTKANIE
ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW**

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą
mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie
alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem
doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać
swoją problem - alkohol.

**Spotkania AA odbywają się
w każdy WTÓREK w godz. 20.00-21.30
przy kościele św. Genowefy -
18 rue Claude Lorrain 75016 Paris (metro Exalmans).**

Anonimowość jest podstawową zasadą
ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW.

NAM SIĘ UDAŁO - TOBIE TEŻ SIĘ MOŻE UDAĆ!!

PIECZYWO • WĘDLINY • GURKINIA • MIODY • PRZETWORY • NAPOJE • KOSMETYKI • PRASA

Polskie Delikatesy.eu

TYLKO NAJLEPSZE POLSKIE PRODUKTY ONLINE

www.polskiedelikatesy.eu

WYKONUJEMY PRACĘ

malowanie, tapety, mokiety, płytki, parkiety, hydraulika,
elektryczność, tynki dekoracyjne.

Tel: **06 40 20 58 29**; e-mail: **d.erio@orange.fr**

Katolicka Szkoła Polska
Mater Polonia w Kremlin Biotre
przyjmuje zapisy dzieci na rok szkolny
2011/2012.

Zajęcia w środy lub soboty. Informacje i kontakt:

01.47.26.86.30, 06.99.91.80.28;
e-mail: **materpolonia@voila.fr**

AGENCJA ANNA EVENTS INTERNATIONAL

organizuje Pielgrzymkę do Polski 14-21 sierpnia 2011 r. z udziałem ks.
Macieja Mariana Paramuszczaka. Wylot z Tuluzy, 8 dni, pełne wyżywienie,
przewodnik w języku francuskim.

Program: Kraków, Kalwaria Zebrzydowska, Wadowice, Wieliczka,
Auschwitz, Częstochowa, Licheń, Warszawa. **Cena** 1330 euro za osobę.

Zapisy pod numerem tel: 06 81 34 33 40; 05 61
26 16 29, oraz adres email: **annaxyz@yahoo.fr**

Firma Castor - Profil

Proponuje stanowisko: **pracownik wykwalifikowany.**

Sektor: budownictwo – wykończeniówka (mała murarka, montaż z płyt gipsowych,
gładź szpachlowa, malowanie, znajomość elektryki lub hydrauliki mile widziana).

Wymagane: świadectwo ukończenia szkoły budowlanej lub udokumentowane
2 lata doświadczenia.

Kontrakt pracy: na czas nieokreślony – 39 godzin tygodniowo.
Wynagrodzenie miesięczne brutto: **1950 €** + premie uznaniowe.

Kontakt: Jerzy Gawel – tel. 06 29 51 39 56.

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:

TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żaloby...

SOBCZYK ANNA – SPRAWY URZĘDOWE:

- CAF, RSA, CMU
- Pôle Emploi, Chômage
- Telefon, Internet, Bank
- CV, listy motywacyjne, podania

Tel. **06 66 42 64 08** – pon-sob od 10 h 00 do 20 h 00

e-mail: **sobczykanna@yahoo.pl**

SIRET: 524 219 854 000 14

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 0,8 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,5 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 5 € („szukam pracy” – 3 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; „usługi” – do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi –1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: **vkat@club-internet.fr**

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

PARYŻ : 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi;
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

WYJAZDY DO POLSKI 7 razy w tygodniu, 2 razy dziennie:
14³⁰ - ekspres Południe Polski - Podkarpacie,
16⁰⁰ - reszta Polski; w sumie 120 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

- Pieluszki ekologiczne
- Torby dla mam
- Kolekcje ubrań dla dzieci
- Zabawki drewniane

www.GaminsDesBois.com | contact@gaminsdesbois.com | tel. 06 27 62 96 87

École Privée NAZARETH Szkola Języka Francuskiego

21 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris
przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studia
Zajęcia wieczorne i sobotnie - 20, rue Legendre, Paris 17

status studenta

Zapisy na nowy rok szkolny 2011/2012 w czerwcu i wrześniu!

☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15

COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX
enseignement individuel ou en groupe, traductions.

Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikacyjnych
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.

www.nazarethfamille.fr

❁ **ROZBIÓRKI. WYWÓZ GRUZU. NISKIE CENY!**
T. 06.20.03.34.85

PROBLEMY Z KOMPUTEREM?

tania, szybka i fachowa pomoc u klienta w domu lub w firmie.

- SERWIS sprzętu informatycznego
- INDYWIDUALNE szkolenia i korepetycje
- INSTALACJE sieci komputerowych
- INTERNET
- INSTALACJA i utrzymanie systemów operacyjnych

wszystko za rozsądną cenę, w dogodnym miejscu i czasie.

ZADZWOŃ: 06 23 28 07 44; 02 38 97 08 93.

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien-dentiste

33, rue Poissonnière - 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15
(mówimy po polsku)

NIE WIESZ, CO ZROBIĆ Z DZIECKIEM,
a chcesz iść do pracy lub załatwić różne swoje sprawy?
ZADZWOŃ! Zaopiekuję się Twoim Dzieckiem!
TEL. 06 87 88 47 06.

BIURO TŁUMACZEŃ

W. A. KOCZOROWSKI

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)

tel. 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY INFORMACJE PRAWNE

**S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego,
ekspert sądowy**

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris

Tel. 06 17 98 60 20, tel/fax 01 43 06 00 70, bocianowski@sfr.fr

Sprawy administracyjne, małżeńskie, emerytalne,
spadkowe i notarialne we Francji i w Polsce

Un professeur de polonais donne des cours, niveau
débutant ou avancé, à Paris et la région parisienne.
« Ceux qui veulent apprendre ma langue maternelle, je
les invite à me contacter. »

Nauczycielka z zawodu daje lekcje z języka polskiego
dla dorosłych i dzieci. Posiadam duży staż pracy. Stosuję
sprawdzone, klasyczne metody. Pomagam w przygoto-
wywaniu do egzaminów, pisaniu prac itp.

Jolanta, tel. 06 32 55 99 95, jolantawiertel@yahoo.fr

PODRÓŻE DO POLSKI

* **IZABELL** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!

* **LUXSUS** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA,
WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. 01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50

Poradnia Psychologiczna

przy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.

**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 23 (2414): 12. VI. 2011

Commission paritaire N°: 0510 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół, Tomasz Pisarek.

Druk (Imprimerie): INDICA - 26, rue de l'Industrie - 92400 Courbevoie; tel. 01 47 82 32 32.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 1.06.2011

Inf. o prenumeracie na str. 3.

ZJAZD KATOLICKI W OSNY

Serdecznie zapraszamy do Osny na doroczny Zjazd Katolicki - 3 lipca (niedziela). Program Zjazdu: 9.00 - Okazja do spowiedzi i czas na modlitwę osobistą; 10.15 - Procesja; 10.30 - Msza św. pod przewodnictwem ks. Biskupa. Po Mszy św. modlitwa pod pomnikiem bł. Jana Pawła II; 12.15 - Przerwa i okazja do spotkań - degustacja kuchni polskiej; 14.30 - Nabożeństwo Maryjne przed Grotą Matki Bożej z Lourdes; 15.00 Koncert znanego w Polsce zespołu muzyki religijnej "La Pallotina"; 17.00 - Zakończenie. **Wszelkie informacje na temat Zjazdu można uzyskać pod adresem:** Księża Pallotyni Institution Saint Stanislas 2, rue des Pâtis 95520 Osny. Nr. tel. 01 30 30 79 49 lub 01 40 62 69 18.

Festiwal Piosenki AULNAYFEST 2011 - 19 czerwca

Stowarzyszenie Cosmopolite Village, Stowarzyszenie Mazur oraz Polska Misja Katolicka we Francji organizują 19 czerwca o godz. 12. na placu przy kościele St. Joseph (46 av Gros Peuplier) w ramach II Festiwalu Muzyki w Aulnay sous Bois. konkurs piosenki.

- W konkursie mogą uczestniczyć soliści, zespoły wokalne i wokально-instrumentalne.

- Uczestnicy konkursu: - Soliści (kategorie - do 12 lat, - 13 - 16 lat, - dorośli); - Instrumentaliści (bez względu na wiek); - Zespoły wokalne i wokально-instrumentalne.

- Organizatorzy zapewniają nagłośnienie i obsługę techniczną.

- Zgłoszenia (na adres: mail@cosmoville.eu; lub tel. 06 78 04 47 06 - Rafał Kraszewski, lub 06 14 31 98 47 - Tomasz

Dzioba) powinny zawierać: - imię, nazwisko i wiek wykonawcy (w przypadku zespołów nazwę i dane wszystkich członków); - tytuł i autorów słów oraz muzyki wykonwanego utworu (utwór własny czy cover); - rodzaj akompaniamentu i wymagania sceniczne.

Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych do udziału. Na najlepszych czekają nagrody i wyróżnienia.

Informacje dodatkowe:
www.cosmoville.eu

XXX Ogólnopolska Pielgrzymka na Jasną Górę w intencji trzeźwości i odnowy moralnej Narodu Polskiego 18-19 czerwca 2011 r.

Sobota, 18 czerwca

17.00 - Rozpoczęcie Pielgrzymki - bp Tadeusz Bronakowski, Przewodniczący Zespołu KEP ds. Apostolstwa Trzeźwości (Sala o. Augustyna Kordeckiego); 17.15 - Prezentacje grup i świadectwa; 18.15 - Wykład dr Teresy Kobrzyńskiej: Jak docierać z przesłaniem trzeźwości i abstinencji do ludzi młodych; 21.00 - Apel Jasnogórski - prowadzi bp T. Bronakowski; 21.30 - Msza św. w Bazylice - przewodniczy bp T. Bronakowski. Po Mszy św. Różaniec i czuwanie w intencji trzeźwości, z modlitwą o uzdrowienie rodzin z nałogów pijactwa

oraz innych uzależnień, a także jako wynagrodzenie za grzechy pijactwa.

Niedziela, 19 czerwca - Uroczystość Trójcy Przenajświętszej

7.30 - Droga Krzyżowa (Wały Jasnogórskie); 9.30 - Uroczysta Msza św. pielgrzymkowa w Kaplicy Cudownego Obrazu - przewodniczy bp Tadeusz Bronakowski.

Informacje: www.duszpasterstwotrzezwosci.p

Madryt 2011

ŚWIATOWE DNI
MŁODZIEŻY

Wyjedź z nami
do Madrytu
sierpień 2011

JM 2011
MADRID

11 sierpnia - wyjazd z Paryża g. 18.00,
12-15 sierpnia - Barcelona,
16-22 sierpnia - Madryt,
22-24 sierpnia - Santiago de Compostela,

25 sierpnia - powrót nocą do Paryża
Koszt: Pielgrzymki: 560 €

Zapisy: ks. Łukasz Skawiński. Parafia Wniebowzięcia NMP w Paryżu (263 bis, rue St-Honoré; tel. 01 55 35 25).

Dodatkowe informacje: e-mail: madryt2011@yahoo.fr

Stella Maris

Polski ośrodek wakacyjny

położony na Opalowym Wybrzeżu obok Le Touquet Paris Plage

Niskie ceny, zniżki dla młodzieży,
dzieci do lat 3 za darmo!

Rezerwacja:

Stella Maris 376 chemin du Baillarquet - 62780 Stella Plage

Tel. 03 21 94 73 65; fax: 03 21 94 63 55;

contact@stellamaris-vacances.com; www.stellamaris-vacances.com

Zaprasza
na week-endy
i wakacje

Pielgrzymka do Fatimy: 9 - 15.10.2011

Pragniemy pielgrzymować do Fatimy, aby uczestniczyć w uroczystościach związanych z rocznicą tutejszych objawień.

Ponadto w programie pielgrzymki m.in.: Lizbona (kościół p.w. św. Antoniego), Alcobaca (klasztor Santa Maria) oraz Tomar, Batalha, Nazare. Koszt pielgrzymki 760 €. Liczba miejsc ograniczona.

Zgłoszenia w biurze parafialnym: 263 bis, rue St-Honoré 75001 Paris. tel. 01 55 35 32 25. Informacje na: www.paris.parafia.info.pl;

Zapisu prosimy dokonać do 10 czerwca. Przy zgłoszeniu należy wpłacić 300 €.

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife

tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac - 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS - www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

PROGRAM TV

13 - 19 czerwca 2011

PONIEDZIAŁEK 13 CZERWCA

6⁰⁰ 36 Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni 7⁰⁰ Plecak pełen przygód - serial 7³⁵ M jak miłość - serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Natura się odpląta - reportaż 11²⁵ Barwy szczęścia - serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Spółka rodzinna - serial 12⁵⁰ Złotopolscy - telenowela 13²⁵ Personel - film 14⁴⁰ Opole 2011 15⁵⁵ Sposób na Alcibiadesa - serial 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Opowiedz nam swoją historię 18¹⁰ Spółka rodzinna - serial 18⁴⁰ Kronika 36 Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni 18⁵⁰ Gra w miasta - teleturniej 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Blondynka - serial 21⁰⁵ Daab Bydgoszcz - koncert 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Sukces(2) - serial 23³⁵ Szansa na Sukces - program rozrywkowy 0³⁰ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 0⁵⁰ Spółka rodzinna - serial 1²⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 14 CZERWCA

6⁰⁰ Opowiedz nam swoją historię 6⁵⁰ Matylda - serial 7⁰⁰ Przygrywka - serial 7³⁵ M jak miłość - serial 08³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Makłowicz w podróży - magazyn kulinarny 11²⁵ Barwy szczęścia - serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Spółka rodzinna - serial 12⁵⁰ Złotopolscy - telenowela 13²⁰ Ranczo - serial 14¹⁵ Polska 24 14⁴⁵ Opole 2011 15⁵⁰ Przytłbice i kaptury - serial 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Opowiedz nam swoją historię 18¹⁰ Spółka rodzinna - serial 18⁴⁵ Dzika Polska - serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Determinator - serial 21⁰⁵ Mazurska Noc Kabaretowa - K jak kabaret - widowisko 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Mrok - serial 23³⁰ Kazik na żywo - koncert 0²⁵ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 0⁴⁵ Spółka rodzinna - serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 15 CZERWCA

6⁰⁰ Opowiedz nam swoją historię 6⁵⁰ Matylda - serial 7⁰⁰ Gruby - serial 7³⁵ Dwie strony medalu - serial 8⁰⁰ Klan rodziny Bursche - reportaż 8³⁰ Pytanie na śniadanie - magazyn 10⁵⁵ Smaki czasu z Karolem Okrasą 11²⁵ Barwy szczęścia - serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Spółka

rodzinna - serial 12⁵⁰ Złotopolscy - telenowela 13²⁰ Egzamin z życia - serial 14¹⁵ Polska 24 14⁵⁰ Mazurska Noc Kabaretowa - K jak kabaret 15⁵⁰ Przytłbice i kaptury - serial 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Opowiedz nam swoją historię 18¹⁰ Spółka rodzinna - serial 18⁵⁰ Truskawiec - reportaż 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Temida - serial 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Gry wojenne - program dokumentalny 23³⁰ Festiwal Dialogu Czterech Kultur - koncert Hanny Banaszak 0²⁰ Gra w miasta - teleturniej 0⁴⁵ Spółka rodzinna - serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 16 CZERWCA

6⁰⁰ Opowiedz nam swoją historię 6⁵⁰ Matylda - serial 7⁰⁰ Tajemnica Sagali - serial 7³⁰ Sukces(2) - serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Wojciech Cejrowski - reportaż 11²⁵ Barwy szczęścia - serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Spółka rodzinna - serial 12⁵⁰ Złotopolscy - telenowela 13²⁰ Blondynka - serial 14²⁰ Polska 24 14⁵⁰ Festiwal Dialogu Czterech Kultur - koncert Hanny Banaszak 15³⁵ Gala Teraz Polska - widowisko 15⁵⁵ Gry wojenne - program dokumentalny 16⁴⁰ Wilnoteka - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Opowiedz nam swoją historię 18¹⁰ Spółka rodzinna - serial 18⁴⁵ Reportaże z prawdziwego zdarzenia 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Egzamin z życia - serial 21¹⁰ Lady Pank - 18 urodziny - koncert 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Dorastanie - serial 23⁴⁰ Urodziny kabaretu Rak - program rozrywkowy 0¹⁵ Operacja życie - dokument 0⁴⁵ Spółka rodzinna - serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK

17 CZERWCA

6⁰⁰ Opowiedz nam swoją historię 6⁵⁰ Matylda - serial 7⁰⁰ Baśnie i bajki polskie - film 7¹⁵ Buli - serial 7³⁰ Szansa na Sukces 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Dzika Polska - serial 11²⁵ NSP 2011 dla przyszłości 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Spółka rodzinna - serial 12⁵⁰ Złotopolscy - telenowela 13²⁰ Egzamin z życia - serial 14¹⁰ Polska 24 14⁴⁰ Głuchy telefon - dramat 16¹⁵ Pod Tatrami - reportaż 16³⁰ Teleplotki 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Daab Bydgoszcz - koncert 18¹⁰

Spółka rodzinna - serial 18⁴⁵ Wojciech Cejrowski - reportaż 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Przeprowadzki - serial 21²⁰ Wideoteka dorosłego człowieka - program rozrywkowy 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Kardio-gram - dramat 0¹⁰ Makłowicz w podróży - magazyn kulinarny 0⁴⁰ Spółka rodzinna - serial 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 18 CZERWCA

6⁰⁰ Złotopolscy(5) - telenowela 8¹⁵ Sposób na Alcibiadesa - serial 9²⁰ Polska 24 9⁵⁰ Przytłbice i kaptury - serial 10⁵⁰ Lady Pank 18 urodziny - koncert 11⁴⁵ Najważniejszy dzień życia - serial 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁵ Przeprowadzki - serial 14¹⁰ Makłowicz w podróży - magazyn kulinarny 14⁴⁰ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 15⁰⁰ Dwie strony medalu - serial 15³⁰ Dzika Polska - serial 16⁰⁰ Kulturalni PL - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Ojciec Mateusz - serial 18¹⁰ Barwy szczęścia(2) - serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20¹⁰ Czas honoru - serial 21⁰⁰ Pogoda 21⁰⁵ Hity na czasie - program muzyczny 22⁰⁰ Blizna - dramat 23⁵⁰ Niektóre piosenki z Kabaretu Starszych Panów - widowisko 0²⁵ Ojciec Mateusz - serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 19 CZERWCA

6⁰⁰ Spółka rodzinna(5) - serial 8³⁰ Szkoła życia - serial 9⁰⁰ Ziarno - magazyn 9³⁵ Przytłbice i kaptury - serial 10³⁵ Słownik polsko@polski 11⁰⁵ Pamiętaj o mnie 11²⁵ W stronę świata - dokument 11⁵⁵ Między ziemią a niebem - magazyn 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem - magazyn 12⁴⁵ Pod Tatrami - reportaż 13⁰⁰ Msza św. - kościół Podwyższenia Krzyża św. w Rumi 14⁴⁰ Program rozrywkowy 15⁴⁰ Mazury nieodkryte - reportaż 15⁵⁰ Wielkopolskie Parki Krajobrazowe - reportaż 16¹⁰ Błękitne wakacje - magazyn żeglarski 16³⁵ Gra w miasta - teleturniej 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Ojciec Mateusz - serial 18¹⁰ Barwy szczęścia(2) - serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20¹⁰ Ranczo - serial 21⁰⁰ Pogoda 21⁰⁵ Ranczo - serial 22⁰⁰ Żużel - Ekstraliga 24⁰⁰ Info jazda - magazyn 0²⁰ Ojciec Mateusz - serial 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości. □

W GALERII GŁOSU KATOLICKIEGO

Duch tchnie kędy chce...

Karty telefoniczne
IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie!

15€
750€

IRADIUM
IRADIUM

100%
WYDAJNOŚĆ

Punkty sprzedaży:
Kioski supermarkety,
taxiphony, tabac, księgarnie.

Obsługa klienta 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
☎ 0811 600 311 ☎ 0 1 70 75 19 11

CZAS KOMUNIKACJI NA KARCIE ZA 15€	
	MAKSYMALNY CZAS ROZMOWY
Polska	1800* min
GSM Polska	300* min
Niemcy	1250* min
USA+GSM	1500* min
Włochy	1000* min
Anglia	1500* min
Kanada+GSM	1500* min
Francja	1250* min
GSM Francja	111* min

* Dodatkowa opłata za połączenie. Warunki określone przez A.R.T. Numer odradzany z telefonu komórkowego.

Połączenie międzynarodowe w cenie rozmowy miejscowej!**

0,014€/mn

Wybierz
☎ 0811 65 48 48
Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

POLSKA	Niemcy	Dania
USA + GSM	Anglia	Hiszpania
Kanada + GSM	Austria	Belgia
Francja	Norwegia	Rosja
	Włochy	Szwecja...

GSM POLSKA 0,09 €/mn 0821 61 48 48

7/7 Obsługa klienta informacje rachunki i ceny 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
☎ 0811 300 348*

www.no-limit-telecom.com
Un service du Groupe
IRADIUM

* 0.014€/min (19.00 – 08.00 w tygodniu, w święta i w weekend); 0.028€/min (08.00 – 19.00) połączenie z aparatu stacjonarnego.
** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com